TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_0840

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

840

Ordinamenta supra Datiis terre Utini

1324=1416.

-840-

Statuta Datiorum

Terre Utini Saeculi XIV inedita.

(1) Prefatio ad Statuta seu Ordinamenta I datii vini; II. datii panis; III datii carnium.
IV. datii olei, quinto datii salis; VI. Datio draparie; septimo datii quarteriorum
Index VIII. mensurarum parvarum; IX et ultimo datii pekarie anni 1363.

1. Ordinamenta compilata super dato draparie pag. 1. — 12 t°
anni 1363;
2. Reformationes 1379. 13 Junii; 12 t°— 15
3. Ordinamentum novum super datio draparie 1395. 29 Octobris 15
4 Ordinamentum super dato draparie. 1395. 29 Octobris.

Ordinamenta edita super datio vini, 1363. —

Reformatio dicti datii. 1365. 14 martii

Reformatio impositionis vini in Terra Utini. 1374. 30 Septembris.

Alia Reformatio impositionis vini: 1374. 29 Septembris

Alia Reformatio — 1376. 30 Septembris

Alia — — 1377. 25 Septembris

Alia —— 1378. 20 Augusti:

Alia —— 1379. 28 Octubris

Alia — —— 1380. 12 Martii.

Alia Reformatio nove impositionis vini. 1380. 9 Novembris

Reformatio novi Status datii novi vini. 1381. 5 Julii

Reformatio datiorum vini antiqui et novi. 1382. 29 Septembris

Additio — — 1382. 5 Octubris

Nova Reformatio super dato vini 1416. 29 Septembris

(2) Manca il Statuto dell'olio, delle quarte delle misure pieta e dei banchi (degli) della pescheria.

Ordinamenta compilata super datio panis

Ordinamenta compilata super datio carnium.

Ordinamenta constructa super datio salis 1395. 20 Septembris

Appendix.

Anno 1324. 8 Augusti. De datiis Terre Ulmi

1365 – 1380 (tempore Marquardi Patr. Aquil.) De datiis vini, ~~salis~~, mellis, Olei, Ferri etc.

Annali di Udine
Tomo 1°
Pagina 62
23 Novembre 1347.

De vino non vendendo sine conspiratione datiariorum.

Proclamatum fuit quod nullus audeat vendere vinum sine conscientione datiariorum, et qui contrafecerit vadat in penam vasis et vini et unius marche cujus tertia pars deveniat domino Capitaneo, tertia communi et tertia accusatori.

Simili modo de hiis qui ponerent vinum in vasis postquam posuerint ad mensum,

XII —

II 95

78

De pannis grisis non emendis alibi quam in mercato & infra muros veteres.

In Christi nomine amen. Anno Domini M CCC LXVII indictione quinta die septima Decembris. Quanto quo Utini Terra largiente Domino feliciter augmentatur, tanto salubrius est ejus [est] conditio regulanda. Quia [per] nonnullos [vicinos] vicinos ejusdem grisei pannis extra portas in tabella alibi remotisque locis [a] merchatoribus aliisque personis apportantibus ad ipsam Terram causa vendendi predictis emere [vel] vendere propter quod defraudatio Dacii Draperie & rei publice derogatio frandolenter committebantur: igitur per Nobiles, prudentes & discretos viros Dominos Dominum jurisperitum de Prata Capitaneum, Consilium & Commune Utini fidele Reverendo Patre D. Nazzardo nostro Domino Patriarcha.

Statutum firmatum & ordinatum fuit quod de cetero nullus vicinus ipsius Terre Utini audeat per se [vel] [aut] aliam interpositam personam seu alio aliquo modo a merchatoribus [vel] [et] aliis personis quibuscumque apportantibus ad ipsam Terram Utini pannos grisei ipsos

emere causa vendendi diebus Sabbatinis
alibi quam in Mercato nouo Terre Vtini,
in Terra vel extra Terram.

Item quod alii vicini ejusdem Terre Vtini
ne emere valeant pro suo usu frumento pan-
nos griseos, emere possint et debeant die-
bus Sabbati non alibi in Terra quam in
fora murorum ueteres.

Item quod alii diebus preter quam
diebus Sabbatinis ut supra, quilibet vicinus
causa vendendi possit emere pannos griseos
ut supra apportatos in Terram Vtini a
forensibus vel vicinis solum infra muros
veteres ipsius Terre Vtini et non extra
de quibus, ut premittitur, fieri possit em-
ptio per vendituros.

Item quod quilibet vicinus non cau-
sa vendendi sed pro suo usu alijs diebus
quam diebus Sabbati possit libere ab apportantibus
pannos griseos ubicumque in terra et extra Terram
emere. Si quis autem contrafecerit in emendo ipsos
pannos griseos contra predicta vel aliquod
predictorum solummodo si vicinus fuerit et non
forensis vendens cadat pro qualibet vice
qua delinquerit in penam unius marche dena-

et fieri faciens

siorum Lectiam partem Dominio, Lectiam Communi & Lectiam amyssatori Catalibe applicandam.

Item quod si cadit vendicio vel alia aliqua generalis conventio Lote & grande Lamen espun Dicti inter forenses vendentes et ementes panno grisos in Terra Ulmi et eius confinibus, hoc in pena pertangent Summado ut supra simula te et fraudulente in Catibus distractionibus aliqua facencia contra supra dicta ordinamenta vel aliquem ipsorum partem. Et Calose non committatur. Quod si aliqua frans vel do lus committeretur frandem faciens* cadat in Lyciam penam supradictam dividendam et applicandam ut supra.

Item quod Lam de frandatione, quam de Lolo predictorum fieri et creditur Sacramento unius fidedigni Lam Lamen penne dennuciandis d. Capitaneo in presentia duorum de Consilio et eius dennu Cacio in secreto teneatur.

Item quod quilibet sive vicinus, sive forensis quarit vendere in Terra Ulmi; et eius confinibus ad retaglum vel ad minutum panna grisa, Lolare teneatur Lectum Lacium et campetum grand in ordinamento

andicto super aliis leguende aperte cautinela, salvis semper limitationibus locorum & dierum predictorum, ita quod per hoc ipsis ordinamentis in nullo derogatur

Item dicti millesimo & indictione die vero XXIV decembris coram ser Leonardo Notario Vicecapitaneo pro supradicto D. Jannino capitaneo in presentia dictorum virorum ser Nicolai Notarii qm Odorici Militis, Venuti Catalonis, Pauli qm D. Guberti, Jacobi Notarii Gelli, & Thomasini Notarii qm Nicolette notarii & aliorum quam plurium Petrus Parens Preco communis cum stivalis, sacramento fuit officii relatis & dicit se de mandato dictorum Dominorum Capitanei & Consilii proclamasse in platheis & locis consuetis tenorem ordinamenti super panno grisio leguentis dicte supradicti millesimo & indictione die septimo decembris ipso proclamante predicta & me Petro Notario tunc Notario & scriba sibi assistente presente

Dal Vol. II Statuto del Com. di Udine pag. 95.

Bibl. Civ. Ud.

X

79

1603.

In Christi nomine amen. Anno Natiui=
tatis MCCCLXIII. Indictione prima ad laudem
ipsius omnipotentis dei ac gloriosissime
ejus genitricis. Hore. Considerando debitum
et necessarium ut pro et supra dicto Drap=
perie dare appareant ordinamenta et solida
menta et alia prompta promptitudine gau=
deant quoque ad Rotterdam inter Datarios
et solvere debentes annuem materiam ubi
gii et absentibus, in prescripta civitate Quem
ordinamenta aliis quibuscunque hactenus
factis ordinamentis super dicto dacio drapperie
quantibus non derogando imo in suo robore
permanentibus.

De declaratione quantitatis et rerum
que et pro quibus Dacium debetur.

Primo statutum et ordinatum fuit
per dominos et prudentes viros antianum
de Turale pro tempore in Christo Patre et

Damino D. Ludovico Dei gratia S. Sedis Aquileiensis Patriarcha, Capitaneum Terre Utini & Consilium congregatum in ipsa Terra & loco & ad sonum campane more solito & consueto quod sonum istum & laudabilem consuetudinem adhijam in ipsa terra diligenter observatam.

Pro quolibet pecia panni colorij de Francia & Lombardie in ipsa Terra Utini per quemcunque vendenda soluendum de & pro Datio denarij quadraginta.

Item pro quolibet pecia Stamedi & alij panni de colore Den: XX.

Item pro quolibet pecia Barcanti Varn foren: & apportandi in Terra Utini quam & omnis ~~&~~ fiendi in ipsa Terra, seu de quo Barcanto fit in eadem Terra Den: quatuor.

Item pro quolibet cultra de fustane Den: XX.

Item pro quolibet cultra de cucularis vel de bife fio Den quatuor.

Item pro quolibet Mecia panni de grisio par vuli quatuor.

Item pro quolibet centenario ferri & foldi quatuor parvorum

Item pro quolibet centenario lane agarine Den. quatuor

Item pro quolibet centenario carnacij & alie mercis & rasyi & linei Den: octo.

Item pro qualibet bracchio Vinearum inferiorum
manerii p[ri]ti parcati Septem.

Item pro qualibet bracchio [redacted] Saje ydeade par=
cati Septem:

Item pro qualibet bracchio Sagie de Seat
parcati Septem.

Item pro qualibet bracchio Saje de Bardo
parcati duo.

Item pro qualibet bracchio Vigleti par=
cati Sex.

Item pro qualibet macia Bercarie Virga=
ti alterius finis parcati Septem

Et pro qualibet petia Bordiarum seu gra=
dus.

Si quis autem Franchum dalum vel [redacted] mali=
am de Franchania que commutando cambi=
serit, Decima Septem Denariis, seu ipsius
Denarii exactoribus solvere teneatur, et unam
marcam denariorum pene nomine incurrat
Cuius pene dimidia pars D. Capitaneo et ipsi
dampno fuerit, alia autem Communis, re=
liqua vero accusatori detur. Ita quod
de Franchania accusans ipsi D. Capitaneo in
presentia duorum de Consilio ipsius Terre Vi=
ri per Sacramentum corporale deminia=
ti. Cuius deminiationis si fuerit damno be=
ne fame vel [redacted] bonis Denariorum seu ipsius
Denarii exactorum taliter fiebat, ipse quidem

acusatori in secreto teneatur fidei plenarie
adhibeatur.

De consignatione rerum et specificatorum
pecunie Datarii per mercimonia portantes ad
regnum incantenta

Item ordinatum et statutum quod
per dictos Damicas et Cantilenam quod qui-
cunque vicinus Terre Ultrin' conduxerit
aut conduci fecerit in Terram Ultrin' aut
a vicino seu forense in dicta Terra Ultrin' emerit
aut quacunque fide acquisierit pannos de
Francia, Tentelane, Stamalis, et alios genera-
liter quoscunque pannos de colore Berean
dos cultros de Sindone Bucharam' aut
cucalari, pannos griseos, ferrum, Lanam
equinam, Sindonem, Sayam Blanda, Scalt'
aut Bark, seu alia cujuscunque manerie,
Bocandum vizuli' aut Buchiaminum, aut
aliquam rem aut mercimonia predictorum
cujuscunque, mercimonia et res ad regnum
incantaverit et deligaverit Datariis pre-
dicti Darii Drapperie qui pro tempore fuerint
consignare teneatur et debeat ut de ipsis rebus
et mercimoniis aut aliqua ipsarum diligenter
faciendis et notandis per Datarios cujuscunque
ut eorum dictarum rerum et mercimoniorum

exigere valeant dacium debitum et superius
Declaratum. Si quis autem contrafecerit da-
cium huiusmodi dacarij soluat et penam
XXV librarum Veronensium parvorum in
curiat ad fugra applicandam, et de hoc cre-
datur dacarij predicti cum sacramento,
aut alij bone fame viro denunciandi
per sacramentum corporale D. Capitaneo
qui pro tempore fuerit in presentia duo-
rum virorum de Consilio.

De consignatione pannorum grisorum
conductorum per forenses in Terram
Ulmi, emptorumque per ciuem pende
antegnam incantentur.

Item statutum et ordinatum fuit
quod quilibet ciuis Terre Ulmi, de
cetero emere contigerit pannos grisos
similiter antegnam incantauerit consi-
gnare teneatur et debeat similiter mod
et in proximo precedenti ordinamento
clarius continetur. Si quis autem con-
trafecerit dacium huiusmodi soluendum
et penam medi marche denariorum
aquilegensis manete inemendat ut supra
applicandam dacio exigendam, quod si con-
tractum fuerit et credatur ut supra.

Quod quilibet forensis solvere te-
neatur Daciam de panno grisco ven-
dendo per eum ad minutum, & de pro-
hibitione vendicionis panni de colore per
forensem ad minutum vendendi non
volentem.

Item Item ordinatum fuit per pre-
nominatos quod quilibet forensis qui ven-
dicerit pannos griseos plenos et non de
colore, vendicio ad minutum aut retaglum
prohibetur expresse a forense fienda ad
minutum aut retaglum in Terra Ultini,
burgis aut suburgis solvere teneatur da-
ciam Daciarii qui pro tempore fuerint
consuetam et debitam quemadmodum
civis in eo casu tenetur. Si quis au-
tem contrafecerit Daciam duplam da-
ciario solvendum et penam XX solido-
rum incurrat ut supra applicandam
& datis exigendam quotis contrafactum
fuerit et credatur ut supra.

De consignatione telarionum fienda
Daciario per bercandarios.

Preterea statutum et ordinatum
fuit per ipse dictos dominos quod

quicunque vinum aut forenseſ in Terra Vltonis labarant aut labarare faciant hercandeſ cuſtumque maneriei. Et candelo= nes quarum hereandarum petiaſ leſtaſ parte delarius ad annuem ipſarum Dacia= riorum requiſitionem per ſacramentum conſignare teneatur Dacariis huiuſmodi. Dapuis Dacii quas petiaſ Dacariis predi= ci eorum valeant tollere tolta. inſu= per quicunque labarandeſ aut labarare faciendeſ hereandeſ huiuſmodi in Terra Vltonis non poſſint nec valeant vendi facere et delaſtum, merindum, aut graſnum niſi ſolum petiaſ tollatas tol= la predictarum Dacariarum et de ipſis petiis tollatis. Si quis autem contra predi= cta attemptare preſumpſerit aut aliquatin contravenire pena Dacii dupli Dacariis preſ= venda et xl denariorum argenteorum mo= nete ut ſupra applicandorum petenda, datis exigendis quatiſ contrafactum fue= rit. Et eredatur ut ſupra.

De non audentibus exportare extra Ter= ram Dicta merimonia sine tolta Dacia= riorum.

Item ſtatutum et ordinatum eſt

per antedictos Dominos quod nemo vicinus aut forensis audeat neque possit extra Terram Utini inducere aut duci facere Bochas de aliquibus maneriis, canevetum aut drappum linteum filatum aut canevetos a berchandis faciendis sine bulla Datariarum Dacii Draperie predicti contrafactores autem Datium dupplum Datariis secundum quantitatem et qualitatem rerum sine bulla exportandarum extra portas et Stratas Terre Utini salvo et sine aliqua pena nec Marche Datariarum aguste gentis nisi de solvendum campsa dar ut supra applicandam et finiti ut supra.

Dal Mss. Statuti del Com. di Udine, pag. 33.

Archivio di Udine

I. 39

1364 – 10

Quia quedam defraudantium
Justicia publica conspiciebat malitia eorundem
mercimonia contra Patriam et illa continen-
tium in futuris et alijs Terre Utini facis re-
motis propter que utilitas et incrementum
ipsius Terre cessabat et in solutionibus
datiorum debitis et consuetis damnose frau-
gresidebatur: ideo ad predictarum obviationem
statutum, firmatum et ordinatum fuit per
prudentem et sapientem virum D. Fan-
cinum de Prata jurisperitum et Capita-
neum pro Reverendissimo in Christo Patre
et Domino nostro D. Marquardo Patriarcha,
Consilium et Commune Terre Utini quod
de cetero quilibet civis et habitator
cum Domicilio ipsius Terre mercimonia vide-
licet Fabriole, Vini Cretensis, Malvasie, Roma-
nie, Muscadelli de Creto, Terram Sorensis
et Tibiam Azze Fabriole de Caltibus, Sa-
lis, Olei, Mellis, Ferri et generaliter cujuslibet

Adriam generis mercimoniorum pro gueribus
solvi debet datium, in Terra Utini et can-
tretum est, illa tam quam de extra Pa-
tria Forijulii seu alibi, postquam ipsa
caudxerit, tulerit, discargaverit seu posue-
rit in aliquibus portis seu ripis et alijs
locis quibuscunque subjectis Ecclesie aqui-
legensi; vel Concordiensi vel Aquileiensi Co-
muitatus in Patriam Forijulii existentibus
seu in alijs locis infrascriptis videlicet ande
Monte-falcanum ab Ponte, citra versus
Portiam, in Sacile, in Carnea, silicet in
castro Mascardi seu Caluzza, inclusa et
a dictis locis citra atque a Tulmino citra
sive ipsa ab aliquo tam forense, campestris
la vel vicino seu alijs quibuscunque cum
vit vel quamdiu tulerit, eadem in
Terram Utini' candurre teneatur: omni-
bus quibuscunque villarum et locis subla-
tis, nisi forte dicta mercimonia in itinere ca-
stituta aliquod hospitium seu mansum ha-
xerit in villis per duas vel tres dietas, quo
casu ad penam ordinamenti non teneatur
seu pro alio evidenti; legitimo et accidenti
impedimento quod impedimentum ostendere
teneatur jurejurando vel instrumento per ipsos Dani-
ros Capitaneum et Consilium determinetur
et ipsidem mercimonia predicta vendidisse

in aliquibus locis supra specificatis vel
festis aut mercatis dant in grosso quam
ad minutum exceptis dumtaxat villis qui-
cunque in Patria Forijulii existentibus
solvere teneatur in Terra Ultini datiarij
aut alij datiorum exactoribus qui pro tem-
pore fuerint solummodo datium de grosso
debitum et consuetum pro talibus mer-
cimonij vendendis. Virgij autem contra
fecerit datium duplum datiarij per datio-
rum exactoribus et gazinguzinta libras
parvarum: Terciumparte dominio alteri
communi et reliquam tertiam accusatori ap-
plicandas, sive semissione aliqua solvere tenea-
tur. Et de fraude hujusmodi ac cautbasa-
tione credatur datiarij vel alij persone
fide digne accusantibus et deponentibus
per corporale sacramentum ejs prestandum
D. Capitaneo in presentia duorum de
consilio, eorum vera sciencia et non de
credulitate

II 95

~~A. D. MCCCLXXXV~~

A. D. M.CCCLXXXXV. Ind. III

Die vigesimo nono octobris in pleno consilio
terre Vrbini statutum et ordinatum fuit
per providum virum ser Leonardum
q. ser Hectoris honorabilem Capitaneum
et consilium ejusdem terre in eo super
hoc: seque[n]tes tamen conclusionem
in ipsa terra hactenus observatam quod
primus vendens sive faciet vicinus sive
forensis pannum lanetum in hac terra
sive ad grossum sive ad minutum
non derogando tamen per hoc ordina-
mentum privilegio lavatariorum con-
ficientium pannos in ipsa terra te-
neatur solvere datium daciariis dicta
terre et tunc pro illo anno eisdem
daciariis non possint aliud dacium
petere de illo panno de quo semel
datium habuerint, sive ille pannus
in dicto anno revenditus fuerit ad
minutum sive ad grossum. Item
post dictum annum qui in materia
datiorum semper finit et finire in-
telligatur quilibet festo S. Michaelis,
revendatur ipse pannus de quo semel
solutum est dacium, talis revendus

iderum teneatur pro ipso anno solvere
datium datiarij sive fuerint iidem
datiarii anni preteriti sive fuerint
alii et sic observetur de anno in annum
usque in infinitum, sic quod datiarii
in uno anno non possint exigere da-
tium nisi semel de quanno quivem
ditus seu revenditus fuerit.

In Dei nomine amen Anno
ejusdem nativitatis millesi-
mo trecentesimo sexagesimo
tertio Indictione prima.
Quia Altissimi Nostri crea-
toris et ejus intemerate
intemerate virginis Terre
Ultionis fluente gratia
jubilei jubilatur, ergo
annuentiatoris opera de-
bui auxiliante et sta-
tui tranquille oportunum
et congruum esse veri-
ficatur moribus laudabi-
libus, ordinamentis et re-
gulis jugiter fore dero-
randa. Ideo statuta in
eadem ordinis observata
et de novo edita infrascripta
declaranda volui et in
opere, materia et ordina-
tibus super quibus mugire
dinoscitur separatis ab aliis
terre statutis. Quia pro
veteris de ipsis nonnisi
tractatur in communis ma-
xime fructum et profectum

ut foret irritamentum
aliorum et simulationem
exhortamentorum de eis a
pessimis memoria habea
tur et fronta et expe
dita potirid. quorum ie
rose dominum ordines
dirigitarier nel ipsorum
rerum quadpie in ginter
no foreverti plenius no
tantur. Primo dari vere
veri, secundo pavis, ter
tio carnium, quarto e
lii, quinto carlis, sexto
draperie, septimo quz
darum, octavo merca
rarum forensium, nono
et ultimo diversorum fo
rensium.

pag. 25a 2ª

Vidimus seu copia supradicti ~~privilegii~~ privilegii. —

In primis breviter millesimo trecentesimo decimo septimo tertio. Indictione prima. Statutum et ordinatum fuit per prudentes et nobiles viros dominos Antoninum de Cursis pro reverendissimo in Christo patre et domino domino Sodomia Dei gratia Archiepiscopo Januensi Patriarcha dignissimo Capitaneum et Consilium terre Utini presentis; quod quicumque dominus vel alicuius vendere vinum vel vendi facere in eadem terra Utini, burgis ejusdem vel suburgis ad vinum, die ne ejusdem, debeat dominus et dominus; teneatur, videlicet pro quolibet congio Matua die Cretensis, Mostatelli

Cretarios et Romanie
denarios quadraginta.
Item pro corrigio quolibet
Rabioli de Colubris de
marios duodecim. Item
pro quolibet corrigio Tri
bium denarios duodecim.
Item pro quolibet corrigio
Rabioli de Istria de
marios viginti Item pro
quolibet corrigio viri de
Montello Cambie Tri
visine et generaliter de
ultra Lovantinam dena
rios duodecim. Item
pro quolibet corrigio ho
strani unii Cerasii de
marios quinque quod
corrigium intelligatur
ad marinarium com
pis Ultini. Si pro un
tem contrafecerit vel
damnum fugiendo vel
vere reinvenerit, dubium
dare debeat vel cuncto
rubeo ejusdem qui pro
tempore fuerint et ei
quid voluerit pervenire
pene nomine, inedie-

tatem Capitanei et reli-
quum Consilii debuere
terreatur. Deqnorum
fraude ipsis credatur ma-
nibus vel bore fame
una cum damnamento cor-
porale ei prestando de
mandato domini Capi-
tanei existentis pro tem-
pore in presentia domi-
norum de consilio. Et pre
dicti banni duos duplo
et viginti dolabrum fu-
erint pena di tamen
quarta deposita fue
rit domino et non ali-
ter. -

Item statutum et ordina-
tum fuit per predictos
dominos Capitaneum
et Consilium quod
per quemcumque ven-
dentem vel vendi fa-
cientem in terra Utini
predicta, burgis vel
suburgis videlicet tam

per vicinum vicini, per fo-
rensem forensi, vel per vi-
cinum forensi quum per
forensem vicino eciefota
iniusta quod irrogavatur
tempore viridiniarum vinum
generationum natura et
manerier infrascriptarum
in grossum viterius reti
nendum vel exterius expor
tandum suum vel alienum
solvi debeat vicinum da
ciariis sive exactoribus qui
cumque qui pro tempore
fuerint, dicti pro quo
libet congio ad presen-
tem communia Utini Mal
vasie Cretensis, Roma-
nie et Cretensis mocca
telli denarios octo.
Item pro quolibet con-
gio Rubioli Istriani de
narios quatuor. Item
pro quolibet congio Ra
bioli de Colibus, Trebia
ni, viri de Montella vel
Marchie Tarvisine aut gene
raliter cujuscumque vini
de ultra Leveriam deve

nos duos. Et pro quolibet
consilio nostrum vini Ce-
rvisie dernium unum. Con-
trafacientes autem dicis de-
cto ancinnis et pena viginti
solidorum regis me-
dietas dominio cedat et
reliqua communi persol-
venda pannuntur, de fran-
de credenda ut supradi-
ctum breuiente ordi-
namento et similiter de
pena exigenda observetur.

Item statutum et ordi-
natum fuit per supe dic-
tos dominos Capitaneum
et consilium quod ple-
rumque vernle vinum ven-
ditur ad tortorum mulie-
ribus minoribus alienati-
bus et aliis personis qui-
bus naturaliter ~~prohibetur~~ proibetur
testimonium aliquod pro-
bibere, et die hac manifesta
defectu contrafacio huius

modi in dampnum dicti
dominii imponatur. Quod
decimiorum de cetero
nec exigendum hic tem-
pore remisse committis,
ut dictum non vendi-
tum fuerit, juramento
corporali creditum, qui
non de credulitate vel
ex auditu sed de recta
scientia denunciatio fiat
per eum vel bonos
decimiorum vel exigen-
cium, ut premittitur, do-
mino Capitaneo et in
presencia ~~de~~ dictorum
de consilio, vel per ho-
minem bone fame, ut
in ordinamento edito su-
per una quod vendatur
ad juramentum, per pre-
dens ordinamentum ex
una parte et tunc si
ne aliquis alterius ordina-
menti favore, datiariis et
exactoribus probandi dic
plena facultas. Contra
facientes quoque dacio
duplo datiariis vel exacto

ribus superius declaratis
solvenda et petra dimi-
die marche, terria parte
Capitanei, alia communi et
reliqua annuatori appli-
randa pertinentur. Et ad
instantiam et requisitionem
dacinorum vel emgon-
tum ut supra et cujus
libet ipsorum per dom-
inum comperetur quili-
bet ad jurandum si ven-
derit vinum ad fusto-
rum vel dine denei sol-
tione dummodo dacinis
vel exatores predicte duo
velint obtinere Juram-
mento quod sibi fuerit
accensatum vel ipsorum
deliquentem in jurando
denei reperisse.

Preterea quia multotiens
vinum venditur & in grosso
et sub certe tradimitatis
colorem in dampnum da-
cii predicti, dicte dohanere
fraudulenter tradatur, ideo

statutum et ordinatum fuit
per nominatos dominos Ca
pitaneum et Consilium
quod quicunque civium
vel forensis in terra Uti
ne vinum vendiderit in
grosso, pariter quicunque
et quotquotcunque exportan
dum extra terram et
non tenentur ipse ven
dere infra octo dies in
clusive postquam vendide
rit vinum hujusmodi da
cianis vel exactoribus qui
pro tempore fuerint no
tificare quantitatem recte
exprimendo ut comme
tum valeant datium
et debitum exigere. Si
quis autem contrafecerit
dnerio duplo dnerariis di
ve exactoribus et dese
grata solidorum capita
nei, Communi atque ac
cusatori equaliter divi
denda pena sit astrictus.
Et similiter ne
datur dnerariis et exacto
ribus vel hominibus com

ut in emendatis ordinamentis declaratur.

Iterum quia sepe et sepius transgressum in fraudem domini nostri et contra inhibitionem statutum portarum aliquando viruum sive domini de Lucioie contra terram domini, statutum igitur et ordinatum fuit per ante dictos dominos Capitaneum et consilium quod quicunque virum domino atque extra ~~de~~ per terram exportans custodiens portarum extrinsecum ~~bullam~~ mediatatem ejus ipsis demittendo non exigret, et religuum custodibus portarum intrinsecum totaliter omittendo nichiler retinere, aut totum bullam de extra portas intrinsecus ovenare contigerit, omnimodo teneatur.

Sigvis vero contrafacere
presumpserit, decies de
plo denariis viri vel
consulibus qui pro tem
pore fuerint et perso
nidie mercede persol
vatur Capitaneo Co
mune atque ipsi custo
dibus portarum vel porte
ubi contrafactum fuerit
equaliter dividenda et
absolvenda ut supra di
visiliter teneatur. Et de
hoc statu custodum
predictorum sacramento
vel hominis bone fame
aut datiariorum sive
datiarii vel exatoris,
fienda determinatio dum
modi id presentia duo
rum de consulib[us] de rec
ta scientia et non alt
ter determinandum. Et
cum quod dictum ex
trei terram consulum
cum sacramento quam
libetem consiliorum da
tiariis et exatoribus de
clarando, bulla comma

ta ab ipsis habita solum
pro ea die qua accesserit
et pro die unstrina media
te sequenti utatur et non
ulterius ea vice uti valeat.
Et de fraude huiusmodi bul
le credatur ut supra.

Item quia ad subtrac-
tum decimi vini cum men
suris non per communi de
portatu abiurando mensu
ram, statutum quoque
et ordinatum fuit per pre
dictos dominos Capitaneum
et Consilium quod quicum
que in posse vel ad mu
nitum vinum vendiderit
in roppinata terre Ytalie
vongis communis et alus
quibuscum mensuris in
feriobus legalibus et
communis vel cum volun
tate dominorum duo ex
tornd dicti communati, cum
vongis suis tantum et
non alus mensuris inge
nuibus mensurare teneatur

et solvere debitum et rationem
tunc dantium. Contrafa-
cientes pena decem duplo
camerariis vel camerariis
solvenda et viginti solido
rum Capitaneo, Comu-
ni et accusatori equali-
ter dividenda veniant
pronunciandi et executandi
cuncta pro ut in aliis ex-
divisionibus habetur.

Item statutum et ordina-
tum fuit per antedictos do-
minos Capitaneum et con-
silium quod nullus civi-
tas de extero vel forensis
in festo sancti Cassiani
civitatis alicuius veniens
non audeant in predicta
terra Ottini aut circumdum
eos aut aliquem divisionem
signationem facta de ipso
vino facta camerariis vel
camerariis qui pro tempore
ibi fuerint vel [illegible] alicui
ipsorum et absque eorum
bulla in vase apposita vini

vernalis. Si vero contrafecerit
vadat in penam unius mar
che dolvende cymalitei Ca-
stitanee, Comunii et aucu-
datori et dacium duplum
dominis siue camerariis sa-
tisfacere teneatur. Et de
fraude vero hujusmodi con-
tra quemcumque deliquen-
te credatur ut dubia.

Item iterato statutum et
ordinatum fuit per prefatos
dominos Capitaneum et con-
silium quod quicumque fo-
ret vel in ejus curia fo-
cita fuerit alicua quanti-
tas fauvi vel magna uni
vel ague in unde alicujus
bovito aut marrum seu aut
abiuam portenda ber cato
rum ejusdem aut alio ejus
quo generali modo, quia
hoc manifeste in vituperio
sum et abominabilem pro
vadet fraudulenter inifsu
tatem et in damnum da-
ni et detrimentum persone,

eadem in bonum viginti quin
que librarum bonorum di-
videndam, dolvendam et a-
plicandam ut supra, et ul-
tra hoc amittet eas et to-
tum suum quod superie-
rit et habebitur in eodem
casu dictum bonorum hospi-
talis Sancte Marie Mag-
dalene de Utino. Crea-
tur quoque de fraude et
requisita hujusmodi ut
supra.

Subditur omnibus precedentibus
viri ordinamentis generalis
clausula quod in quolibet ip-
sorum de fraude et contraven
tione delinquentes omnes te-
neatur ad penas superius
declaratas totiens quotiens
contravenerint fuerit.

Predicta autem ordinamenta
omnia registrata sunt in
presenti quaterno manu mei
Francisci notarii rogatam

Comissii de Rodulfis de Florentiis tunc officialis et scribe dicti Communis Utini, scripta per Jacobum Nulam forconem Communis Utini in millesimo trecentesimo desagesimo quinto mensis Decembris die ultimo Februarii prout hic inferius patuit Nicolai in dicto officio mei predecessoris rogati.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis ejusdem millesimo trecentesimo desimo quinto indictione tertia die quartadecima Marcii. Acta fuerunt infrascripta Utini in refectorio fratrum minorum.

Statutum, reformatum et ordinatum fuit per nobilem virum dominum Andream Mauroceno de Venetiis honorabilem Capitaneum pro reverendissimo in Christo

fontre et dominio dominio
Ludovico Dei gratia dante
sedis aquilejensis dignissi
mo Patriarcha, Consilium
et ultra per nicil numero
centum boves et decretos
vinos terre Utini super
his specialiter congregatis,
quod de retro inquidem
proximum festum sancte
Michaelis per totum diem
dolvatur bro vino vendendo
tam ad minutum quam
ad grossum in terra Utini
et ejus burgis et subbur-
gis dicte Utini ingrossum
que manerei forensis ne-
liet et nostrani datum
ut inferius ordinabitur
et deinde continuetur, vi-
ni vendendi ad minutum
infra octo dies pro tota
vini quantitate quod re-
baberetur in vase ad ma
nus hominis, defalcata ta
men bolenta, dicti vendi-
derit dimum dem non, vi
ni ad grossum vendendi
dum in terra Utini reti-

mendi quam extra terram
Ulmi exportandi statim et
incontinenti; et quod nemo
inposse ad dictum termi-
num possit ~~nec~~ nec au-
deat vinum tam forense
quam nostrorum ad ma-
num ponere nisi prius
consignaverit presentis
dacii exactoribus vel da-
tariis ejusdem aut alte-
rius primi et veteris da-
cii datariis vel eorum exa
toribus vel alicui ipsorum
tarii primi quam bradentis
dacii bullandi bullis ip-
sorum vel alicujus eorum
inter quos fuerit et non
fuerint debet sicut decla
ratur vel vini hujusmo
di ad quorum portandi
magnae vinum sit grossum
vendendum extra terram
Ulmi exportandum expor
tare vel exportari facere
proper ordinem dispositus
declaratum et bullis eo-
rumdem datiorum. Et vi-
ni ad minutum vendendi

di dimentur et debeat qui
libet vendere vel vendi
facere declarare denarios
et mantoribus fori qui
libet et pro quanto in
tendit vendere bracium,
mus omnibus venture vo
lentibus per presens ordi
namentum durante dicto
tempore plenarie conce
ditur facultas vinum ven
dendi quantum plus po
terit Quod ordinamen
tum [illegible] de groso
non volum de extendat
ad vinum vendendum de
retro sed etiam ad ven
dendum super foreritum.
Insuper quod nullus au
deat vinum tam forense
quam nostrarum aliqua
liter vendere ad bonan
landum, vel ad fustorum,
sed cannon aperta et
starionum vase bullato
Signia autem vestrafere
rit tam vendendo vinum
vine bulla vel ultra pre
cium prius specificatum

vel reimplendo vas per quem
unque actum fraudulen
ter postquam possitum fue
rit ad opinam diuidendo
abolendum aut grossum
fraudando, quam generā
liter in omnibus supra
dictis vel aliquo predicto
rum delinquendo, radat
ur per rotam urbis marie
ciariorum deputatorum
dum et vegetis cum toto
vino tempore fraudis re
perto. Cujus pene me
dietas comuni, quarta
domino Capitaneo et re
liqua quarta accusatori
necnon. Que totiens
quotiens fuerit contrafac
tum veniat applicanda
ut supra. De his omnibus
et quolibet ipsorum fiat
denunciationi denariorum
utriusque panis diuidea
torum per comune descripta
torum vel hominis bone
fame cum damnificato
corporali denunciantium
domino Capitaneo in

presentia diuorum de con-
silio ac certa conuid diui-
dia et non de credulita-
te. Quod quidem presens
ordinamentum sic aliqua
non deroget datio primi
et antiqui quando exi-
gatur et exigi debeat
solummodo secundum
ius antiquum et nouum
dari consuetudinem, ordi-
namentis finalterius facta
super datio uini in om-
nibus eius finitatibus
permanentibus. ——

Reformatio impositionis vini in terra Utini

In Christi nomine amen. Anno nativitatis ejusdem millesimo trecentesimo octuagesimo primo Indictione nona die Martis ultimo mensis Septembris deliberatum fuit et reformatum in pleno consilio terre Utini ad sonum campane more solito congregato in quo interfuerunt consiliarii et ultra ipsos quam plures convocati in quantitate sufficiens ad celebrandum hujusmodi vini reformationem, quod de cetero ab hodierna die in antea usque ad festum Sancti Georgii proxime futurum quilibet venditor vel venditi faciens vinum terrarum nostrarum nullomodo debeat nec audeat

vendere possit, ad minus
tum den ad vginti, bu
cianu usque ad vgin
que forenses et non ul
tra; ab inde vero vendere
possit bucium vinibet
vinpoterado bucium ad
libiti voluntatem.

Item quod de Rabiolo de
rotibus vinibet vendere
et vendi facere possit bu
cium usque ad unum
dolium et non ultra.

Item de Rabiolo Jotius
vinibet vendere et ven
di facere possit bucium
usque ad vginti unum
parentes et non ultra

Et nota quod presens
ordinamentum de ven
dendo debeat dolumno
do ad vinos deriuati
tui accestatis. quibus
libet forensibus.

Et qui contrafecerit ve

dat id penam id ordina
mento contentam legum
tem de venditoribus ul
tra impositionem vini.

In Christi nomine amen
anno ejusdem dominu mille
simo trientesimo octuage
simo tertio Indictione
undecima die penultimo
Septembris festi beati Mi
chaelis archangeli ad lau
dem divinum summis sup
plicibus orationis gloria
que. Congregato et conve
cato more solito ad do
mum campane sic vocate
dicti majoris tintinate ejus
dem virginis titulo gene
rali arringo terre Utini
et posposti et universaliter
terre Utini felicitet pospo
late, id quo coram pru
dente viro domino Farino
de Pratta Capitaneo ter
re Utini pro reverendissi
mo patre et domino nostro

Marquardo ~~Cos~~ Patriarcha
Aquilejense, viris tuerum
egregiis et potens Mi-
les dominus Fran-
cus et Paganus de
Auorgnano et alii eo-
rum descendentes et con-
sortes nec non alii no-
biles prudentes et discre
ti viri ejusdem terre
Utini et territorie
in multitudine copio-
sa. Pro hiis et creation
officialium communitatis
ejusdem commitatis et alias
expediendis utilibus et ne-
cessariis. Per quos inter
cetera statutum et refor
matum fuit unanimiter
nemine discrepante et con
cordanter super civili con
dicione forensis et nostra
ni ad minutum et in gros
so et super dacii ejusdem
exactioni videlicet hoc mo
do

Primo quod unum de
Salvatoribus Cretense, Mo
~~dena~~ sabatellum de Creta

si venderetur in terra Utri
ri ad minutum dolum
vendere facere et vendere
alicujus possit ultra tres
soldos buciæ et solvat
pro quolibet congio dena
rios quadraginta denariis
nomine dacii qui pro
tempore fuerint. Si vero
ab inde desuper usque ad
tres denarios et non ultra
vendi possit vendatur bu
ciæ pro quolibet paru
lo quo ipsa vendatur
ultra dictos tres soldos
usque ad dictos tres de
narios ut supra, solvat
pro quolibet congio dena
~~rios~~ ciæ unum ultra
dictos quadraginta dena
rios.

Item Romanie di ven-
detur buciæ pro duobus
denariis et non ultra vel
ab inde infra solvat pro
quolibet congio denarios
quadraginta.

Item Rabioli de Instria di
vendatur bra uno denario
buria dolvat vendere seu
vende soiens denarios vi-
ginti pro quolibet rongio
si vero ab inde dupra ven
detur buria pro quolibet
veronense quo ~~libra ultra~~
ultra denarios vendatur,
dolvat ~~denarium~~ unum
bro quolibet rongio ultra
dictos viginti denarios et
quod non possit vendi
buria ruli usque ad vi-
gesimum unum veronenses
et non ab inde dupra.

Item Rabioli de rothibus
de vendatur buria pro
uno ~~sol~~do vel ab inde in
fra dolvat denarios duo
decim pro quolibet rongio
et si ab inde dupra us-
que ad unum denarium
vendatur buria dolvat de
narium unum pro quoli
bet rongio pro singulo par
vulo ultra dictum dol
dum et duodecim dena-

nos predictos.

Item Tribunus pro uno de
nario bucie uendi possit
et ab unde inferius ueruon
ultra, soluat denarios qua
tuordecim pro quolibet con
gio

Item Terrani et omnis
generis et speciei uini mesta
rii de bucia uendendi pro
quinque pannibus, soluat
denarios quinque pro quo
libet congio. Si uero ab
unde supra usque ad de
cem pannos et non ultra
hinc ad festum sancti
Georgii hec meta duratura
soluat pro quolibet veronen
se quo bucia uendetur in
quinque barulis supra
usque ad octos decem
et non ultra pro quolibet
congio denarium unum
ultra dictos quinque dena
rios. Si uero a dicto festo
sancti Georgii proxime
uenturo usque ad festum

Sancti Nicholai ordeum
geli forcunine terre ter
ratum vendetur trua
ol dictis quinque par
tibus supra scripte ad
unum solidum et non
ultra solvetur pro quoli
bet sarmate quo truia
vendetur pro scripto sin
gulo ultra dictos quin
que denarios denariorum
unum.

Insuper pro quolibet ron
co tam vini forensis
quam nostrani et tam
di in terra retinetur quam
di extra terram ducetur
quo vendetur in grosso
solvat denarium unum pro
ratione solvi vendetur.

Et intelligatur et obser
vari in hujusmodi impo
sitione quod quilibet ven
dens vel vendi faciens
di Malvasia Cretense
Moscatello tretense, di
Rubiolum de Brotia, di

Robiolum de Tolibro, di
Tribanum et di Cernanum
et unum prediarum vende
tur, immediate teneatur
dolere decimum viiegnum
pro tale vino quod erit in
vegete posito ad opinum,
dum ipsum totum vinum
vendiderit dive non, excepta
polenta que erit in dicto
vaso posito ad opinum
pro qua denum minime
dolvatur.

In Christi nomine amen.
Anno nativitatis ejusdem domi
ni millesimo trecentesimo oc
tuagesimo quarto, Indictione
XII. die penultima mensis
Septembris. Reformatum fuit
statuendo ber omnia in refor
matione proxima precedente
firma remanendo, addictum
fuit per predictos dominum
Capitaneum et Consilium ne
in solemo aringo in ipso
terra Utini in ecclesia ma
jori nobilibus, etiam bus

datum et assignatum quod
unum terminum nostra
rum in terra Ultini per
quod cunque unines et ha
bitatores domicilium eius
dem dimittat vendat loca
bit ad mercatum libera
liter dare aliquibus in
positionibus dummodo ven
dentes debeant et debeve
tur dare datium unius ven
diti ad minutum et hoc
pro toto uno existente in
vegete posito ad minus
duc ipsum unum non
datur ne duc non tol
denarios pro quolibet ter
go existente in dicto va
de quot parvulis vende
tur bucia quinque duc
denarium unum pro
quolibet corgio pro sin
gulo parvulo quo supra
bucia venditum.

Item pro ipso vino terra
no nostrano vendito in
grosso solvatur datium
ut supra in dicta refor

Jstiõnē fraudenti animo
fraxinine fraterita celebra
ta continuetur.

Dn 40 ad 46.

Reformatio vini.

In Christi nomine amen. Anno nativitatis ejusdem millesimo trecentesimo octuagesimo octavo Indictione quartadecima die octavo mensis Septembris. In pleno consilio more solito ad sonum campane congregato in solita domo consilii ubi fit consilium ipsius terre Asini coram fondestis viro domino Rolandino de Ravanis de Regio pro illustrissimo in Christo patre et domino nostro domino Marquardo Dei gratia Aquileiensis digissimo Patriarcha ipsius terre Asini honorabili Capitaneo, visis et ad plenum matura deliberatione cum meditationibus pensatis prehabita diligenti provisione fuit per dictos dominos Capitaneum et Consilium quod pro hoc anno

futuro pro meliori commo-
dis utilitate videlicet ad
diu Sancti Michaelis Mense
pete millesimi et Indictio-
nis presentis anni quod ad
anni revolutionem qui si
rietur cum Dei gratia
eadem festa Sancti Mi-
chaelis millesimi trecente-
simi duoquagesimi octa-
vi XV Indictionis, vendan-
tur dacium vini in terra
Ulmi et communis ejusdem
exigendum per ~~totum~~
emptores predicti anni
a solvere tenentibus hoc
modo videlicet quod pro
quolibet congio Malvasie
Romanie vini Cretensis
et Mosentelli de Creta
dic ad opinam vendendo
cum solvantur ipsis de
ciariis denarii quindraginta
et si in grosso vendetur
solvantur pro quolibet con-
gio denarii decem. Item
pro quolibet congio Rabioli
et Mosentelli Justinii
vendendorum ad opinam

ut supra solvantur eis-
dem denariis denarii ve-
grati; et di in grosso ven-
dentur solvantur denarii
octo. Item pro quolibet
corrio Rubioli de Collibus,
tribiani vini de Montella
de Manna Crivisina et
cuiuslibet alterius mane-
rii vini de ultra Segnen
tiam di ad minutum ven-
dendi ut supra, solvantur
denarii duodecim; et di
in grosso vendendo. solu-
ventur denarii quatuor
Item vetrum pro quolibet
corrio unii ternarii nostra
rii quod vendetur ad quirum
ut supra solventur dena-
rii quinque. Et di in gros
so vendendo solventur de-
narii viro. Item iumpor
tetur quod predicti do-
mini Capitaneus et Consu-
lium in venditione dictis de-
nariis, expresse est inserta
solemnissima auctoritas, quod
sibi sit nunc pro presenti
et in futuro pro toto tempore.

dicti anni, videlicet in
in ipsi imponendi unum
tam forense quam nostra
rum denrel et sturies hoc
pro quanto debent venda
bilia ad minimum prout
ex melius et convenienter
videbitur. Et inde sequen
tes dictam auctoritatem
hodierna die in dicto cele
brato consilio ex delibe
ratione facta ibidem con
cordanter nemine penitus
discrepante per ipsos do
minos Capitaneum et
Consilium impositum
fuit unum terraneum no
stranum ad exponendum pan
nos cujus una bana
vendatur in tota terra de
tini tabernas tenendo a
portas et mensurando
una recta ~~de~~ mensura
rorum pro dictis vesp
tem panariis et non al
tra et foresens impositio
dictum debent us
qui ad festum Sancti
Georgii proxime futurum

foer totam diem. Et de dicto
termino nulla debeat fieri
mutatio in proclamatione
presentis ordinationis sed
dominus die absolute
proclamari debet. Reservan-
tesque sibi auctoritatem im-
ponendi vinum forense cujus
cunque manerici per presens
tempus et futurum cum
primo necessario, die fa-
benda plena informatio de
ipsis vinis forensibus ante
quam impositio de ipsis
fiat, et tunc habita diligen-
ti informatione de valore
imponendi prout eis melius
videbitur. Atque reservan-
tes faciendi impositiones ne
imponendi vinum ~~nostra~~
~~vest~~ terrarum nostrarum
a suprendicto festo sancti
Georgii in antea ad bene
placitum dominorum Ca-
pitanei et Consilii ut su-
pra. Has autem reservatio-
nes et auctoritates predicti
domini Capitaneus
et Consilium dominus ad

bene esse et ut dominii non
possint conqueri juste de
aliquibus gravaminibus, li-
cet non venirent de neces-
sitate ~~reser~~ reservande,
quod sive reservetur sive
non ~~centum~~ ~~facultas~~
~~plenaria ipsis~~ ~~concilii~~
~~Capitaneo et Consilio~~
ex debito et ex meraple-
nitudine remanet
continue facultas plena
ria ipsis dominis Capi-
taneo et consilio, in quo-
rum constitit regimen
terre super hiis et aliis
disponendis et providen-
dis pro eorum libito vo-
luntatis. Imposuerunt
quidem omnibus contra-
facientibus venditoribus
vinum terrarum nostra-
rum ad spinam ultra
dictam impositionem
publice vel occulte ~~in~~
penam unius marche de
marinorum que ponatur
quibet contrafaciens et
totiens quotiens contrafe-

erit Cujus pene tertia
pars domino Capitaneo,
tertia Comuni et reliqua
tertia accusatori veniat-
applicanda equaliter. Et
de qualibet contrafactione
dictum et credatur mihi et
accusatori mihi Jacamento
accusanti dominio Capita-
neo in presentia duorum
de consilio, et teneri de-
beat talis accusans in de-
creto dicum tamen ipse
accusans sit homo bone
condicionis et fame. Et
die adpuntatur ad dictam
accusationem faciendam.
Et si dubium aliquod vel
controversia oriretur de
fama accusatoris in eo
casu predicti duo de con-
silio coram quibus fuerit
facta accusatio, habeant
referre in consilio et no-
men accusatoris declarare,
et nichilominus notificare
accusatum Camerario
et procuratoribus comunis
ut valeant exigere partem

pend Communem tangen
tem

Reformatio unii decretorii per annum integrum etc.
Item dicta presente die
tis millesimo trecentesimo
octuagesimo octavo Indi
ctione quintadecima
die vero vigesimo quinto
mensis Septembris. In
pleno consilio coram no
pradicto domino Rolan
dino Capitaneo more et
loco solitis ad sonum
campane congregato, sta
tuendo et ordinando re
formatum fuit per pre
dictos dominos Capita
neum et Consilium in
tronentes virum terra
rum nostrarum nomine
per annum circulum in
cipientis a die festi ben
ti Michaelis Archangeli
proxime futuri, qui erit
die penultima presentis
mensis Septembris et
finientis eodem die alius
festum sancti Michaelis

proxime futuri proxime futu-
rum inclusive, quod qui-
libet vicinus terre Vtini
vinum vendens nostre
curie predictum ad pri-
mum, seu ad ejusdem
diem teneatur vinum
ejusdem pro quatuor fo-
riis et non ultra et te-
nere tabernam aperiam
quibuscunque emere
volentibus tam vicinis
quam forensibus et hoc
usque ad festum resu-
rectionis domini nostri
Jesu Christi cum proxime futurum per totam
diem, et deinde a dicta
die in antea usque ad
dictum futurum festum
sancti Michaelis tunc
proxime subsequens, ejus
dem vini terrani ut su-
pra, tenendo tabernam
apertam ut supra, vendam
pro quinque denariis
et non ultra, reddendo
tes sibi in posterum vi-
ni forensis impositionem

facere. Et qui contrafecerit
contra supradicta vel aliquod
predictorum, puniatur de
unndum formam ordina-
menti Communis Utini
loquentis de contrafacien-
tibus vel vendentibus al-
ta imppositionem. Et re-
datur ordinariis ordina-
mentis precedentibus lo-
quentibus de contrafacien-
tibus etc prout in ipso-
rum ordinamentorum se-
rie tractatur de ma-
teria vini plenius conti-
netur. Item eodem die
proclamata fuit presens
reformatio in plateis et
aliis locis publicis terre
Utini more solito per
Jacobum Mutilam pre-
conem Communis Utini
alta voce presentia prout
ipse Jacobus retulit suo
juramento sui officii
hoc diligenter et notorie
fecisse. ——

Reformatio circa ordinamenta
rum.

Item nullesimo trigentesimo octogesimo octavo Indictione forma die vigesimo Augusti Statutum, deliberatum et reformatum fuit in pleno consilio ut supra celebrato per predictos dominos Rolandinum Capitaneum et Consilium quod propter contrafactiones publicas que contra reformationem supra proxime dictam in dicte regiminis ipsius terre detestabiliterque occurrerunt, assumptis undecim sumptuosis, omnes incidisse reatu qui contrafecerunt, pignorentur et condemnentur in una marcha denariorum pro quolibet ipsorum et vice quali bet vice alicui reincidentie et quod dicta marcha denariorum in tribus partibus dividatur, una domino Capitaneo, secunda co

mum et certain arrestatori to
tabiter assublimanda. Et quod
de novo fiant proclamatio-
nes in terra et in locis
publicis, quod quilibet
observare teneatur refor-
mationem supradictam
loquentem de quinque por-
cubis lucian, et quod pre-
dicta observentur non do-
lum usque ad festum
Sancti Michaelis mun
proxime futurum sed
etiam ultra ad beneplaci
tum communis. Et hec ob-
servantur sub pena hac am-
plissima sive quod qui-
libet contrafaciens de re
lero usque ad dictum ter-
minum et durante dicto
beneplacito et quoquo
modo contrafaciet sive
publice sive occulte si-
ve in rasibus quam vina
vendita in grosso exspor-
tanda extermino oneraturr
in numeribus; quo casu de-
pe et despino solet contra-
fieri qui accumulantur

ibi gentes et ecclesiae vinum
pro venditionis vel grossa,
dolentes ad minutum vel
ad hanc impositionem quam
libet bucian vel ratione
ejus quod venditum fuer
rit ad integrorum: vel qui
bus casibus supra exceptis
et aliis quibuscunque
quae dici et cogitari pos-
sent presens reformatio
se extendere intelligatur
et locum habere, videlicet
quod quidem contrafa-
ciens solvat unam mar-
cham denariorum et per-
dat vas cum tota vino
in eo reperto; quae pena
peccuniaria et vini dividā
tur et applicetur ut supra
in tribus partibus. Et vieda
tur vinitori quod non audeat de
facere bonae fame et acu-
sationem faciendi domino
Capitano et in presentia
duorum de consilio et
teneatur in dampno. —

Reformatio instrumenti
emi terrarii nostrarii.

Anno millesimo trecentesimo
octogesimo octavo In-
ditione prima die vige-
simo quarto mensis Septem-
bris in loco consilio mo
re solito connocto et con-
gregato coram discreto
domino Rolandino per
judex domini

— — —

Reformatio viri sapientis
providenti juxta ordinamen-
ta inferius inserta. —

In Christi nomine amen.
Anno a nativitate ejus-
dem millesimo trecente-
simo octogesimo nono
Indictione Secunda die
vigesimo octavo mensis
Octubris. Sub regimine
sapientis viri domini Elie
de Cumbertinus Capitanei
terre Utini in loco con-
silio more solito congre-

gata reformatum, provisum
et deliberatum fuit quod
ab hodierna die in antea
quilibet vicinus in terra
Ultini vendens vel vendi
faciens terrarum vinum
nostrarum ad stoppam
duri ad minutum tenea-
tur dare et vendere, teneā
sia tabernam apertam
decendum quod in ordina-
mento de hoc loquente
clarius continetur et ad
mensuram communis Ulm.
et publice et aperte, bu-
riam quamlibet foro quā-
tuor foraulis et non ultra,
et hoc usque ad festum
sancti Georgii de mensis
aprilis unum prozirne fu-
turum, per totam diem.

Item quod quilibet vicinus
ut supra non audeat, te-
neatur apertam tabernam
et publice vendendo ad
rectam mensuram, tenea-
tur dare et vendere unam
quā buriam Rubioli de

tollibus pro decem denariis;
et qui contrafecerit inde
in penam vi ordinamenti
soquente a de vendentibus
ultra improvisionem, non =
tentam. Ceterum quo =
que his omnibus supra =
dictis provisum extitit,
ordinandum et reformatum,
de cetero sine aliqua ter =
mino stabilito statuendo,
quod quilibet vendens un
Rabiolo de tollibus terra =
rum nostrarum ut supra
minatum cum eodem Rabio =
lo, vel terrarum nostra =
rum predictarum pro Rabio =
lo de tollibus, aut Rabio =
lum de Istria tollibus pro
Rabiolo de Istria, vel ip =
sum Rabiolum de Istria
minatum cum Rabiolo de
tollibus vel terrano nostra =
rio et reperto fuerit in
defraudatione hujusmodi,
in istis capitibus vel aliquo
ipsorum perdat res cum
toto vino in dicto casu
reperto tempore contra =

sanctionis predicte, quod sine
mora et viruin deveniat et
deveniue debeat hospitali
sancte Marie Magdalene
de dicta terra Ulini in
protectione et regimine
existentis dicte communita-
tis Ulini sue pauperibus
Christi in eodem hospitali
existentibus; et redempne
tur et redemptalum esse
ac nunc prout ex tum
per tenorem presentis re-
formationis ultra hoc
in una marcha denario-
rum Regulejensis monete,
ipsorum tertia domino Ca-
pitaneo, deinde comuni
Ulini predicto et tertia
accusatori totaliter appli
canda. Et etiam accusa-
tioni irrito, quimodolibet
accusator sit persona bo
ne condicionis et fide
digna, quimodo ipse
teneatur et exponat de
nunciando accusationem
hujusmodi domino Capi-
taneo et in presentia

dnorum de consilio. Et tenea-
tur ipsa persona in decreto
et statur mere declarationi do-
mini Capitanei et sporum
dnorum de consilio in quo-
rum presentia fuerit expo-
sita dicta denunciatio non
tamen declarando personam
nam dicti accusatoris
utrum fuerit persona
bone conditionis et fide
digna. Ita quod presens
reformatio in effectu hec
retineat quod vinum Ra
cioluum de rollibus et Ra-
cioluum de Istria & atque
terranum publice vendan-
tur pro tali quali est
et non mistum neque in
aliquo ipsorum parte de
fraudatum vel viciatum.

Publicata et proclamata
fuerunt omnia hec in
presenti reformatione et
statuto conterta. -

Reformatio vini super fore
denti nova imposicione
edita.

Item millesimo trecentesimo
octuagesimo Indictione ter
tia die duodecimo mensis
Marcii. In pleno consilio
deliberatum fuit etiam con
firmando de novum alie
deliberationi facte die Veneris facte
per consilium et plures
alias personas ibi vocatas
de terra Utini et notabi
les homines dicte vigin
ti fore quolibet quarterio
et ultra, quod nova hec
imposicio vini super ve
nund et forestari fiat prout
ipsa dominus Capitaneus
et consilium reformando,
constituerunt et ordina
verunt exigentibus meta
bilibus necessitatibus prop
ter gravamina expensa
rum vicinarum quibus
terrum Utini propter
forestariam guerram fa

uebatur et fati sorte
bit, respicientes ad
aquirendas pecunias
pro cunctis hujusmodi
impositionis modis.
Iste modus est vali-
dior qui magis tan
git omnes etc. Pre
quidem impositio ut
inferius declaratur est
edita et formata.

Inantetur et debite
deliberetur provisio den
nova impositio vini,
novissime imposita, quod
venditur in terra Ytalie,
sive ad minutum sive
in grosso, exigenda per
modum inscripturum de
cima nostrana et foren
si et hec durare debeat
usque ad festum sancti
Michaelis proxime fu
turum per totam dicm.

Primo quod venditor den
vendi faciens vinum ter
ranum nostranum in ter

ra Ulrici ad minutum solve
re teneatur si burium vendi
derit pro quinque parvulis
vel ab inde infra solum
placitum consuetum, videli-
cet denariis, qui ad pare
vero unit, denarios quin-
que pro quolibet congio.

Item si dictum unum nostra-
rum verdiderit den pone-
re ad vendendum ad minu-
tum burium ejus ultra quinque
parvulos, ab inde supra dicto
rum quinque parvulorum,
unum denarium pro quoli-
bet congio pro singulo par
vulo quo posuerit primo
dictum vinum ad minutum
ad vendendum den unum
vendet.

Item teneatur solvere dictum
hujusmodi nove impositionis
solum pro ea quantitate
quam ad minutum con-
staverit vendidisse.

Item si dictum unum no-

stramum posuerit ad ven-
dendum ultra quinque
barulos buciam et post
ipsam impositionem mi-
nuet precium quod pri-
mo ut supra posuerit
ad vendendum, nichilo-
minus aliqua minuatio-
ne non obstante teneatur
solvere decimum secundum
formam impositionem et
non secundum minuatio-
nem

Item si augmentaverit pre-
cium bucie postquam po-
suerit ad mansum ad mi-
nutum, in hoc quidem ca-
su solvere teneatur hu-
jusmodi impositionis de-
cium secundum quod plus
vendet et in majori precio
buciam.

Item quod varideris ven-
di faciens ut supra, non
possit una et eadem die
augmentare vel minuere pre-
cium bucie vini positi ad

manum nec etiam alicui per
sane possit ~~se~~ facere proro-
gationem vel aggravare ali-
quem in pecunia tuncque, sed
vendere communiter et equa-
liter omnibus civibus civitatis eme-
re volentibus et hoc publice
ad preconium communis et
terretro tabernaris aperiant
et bullato vasis bullis da-
mnorum ut moris est.

Item quod de Rubriolo Istria-
no dom Mosnatello Rubioli
Istriani vendere non vendi
faciens ad minutum in dicta
terra hic tanto quanto non
habuerit vendidisse, pro
hujusmodi nove imposito-
ris dare solvere teneatur
duos denarios pro quolibet
congio, vendendo ad minu-
tum et dictum est pro
singulo parvulo quo bucium
vendet a viginti una pa-
vulis supra, sed precium
posuerit pro bucia secundum
ut supra dictum est de ter-
mino de minutione et quarun-

stationem cum omnibus di-
stinctionibus desponentis.

Item si vendiderit bucinam
dicti viri Rabioli dum ipsa
tella pro vigenti mro jornen
lis vel abinde infra, solve
re teneatur solumodo de
cem denarios presentibus datinet vigin
ti denarios pro quolibet
vergie.

Item de vino forensi Mal-
vasie vel tretensi aut
Mosentello intense quod
vendetur ad spinam ut
supra in terra Utini us-
que ad distans terminum ut
supra vendens non vendi fa
cens, a tribus soldis supra
bucam solvere teneatur
duos denarios hujusmodi
novo dacio pro quolibet vin-
gulo et pro singulo pinta
lo ut bucam posuerit ad
vendendum ut supra.
Item similiter provino de
Romania, quod vendetur bu-

um ad duobus solidis supra. —
Item similiter de uno Rubio
li de collibus vel de uno
ultra Laventinum et Tribia-
no quod venditur bumida
dena pariculis supra.
Et nota quod omnes distric-
tiones superadicte habeant lo-
cum in omni generatione u-
ri forensis dicit de uno
nostrano superadicto cet.
Et pro uno Malvasie vel
cretense aut Mosnatello Cre-
tense quod venditur bumia
pro tribus soldis, de hac pri-
ma poterit ad manum
denarios XL et pro Roma-
nia totidem, ac pro uno
de collibus vel de ultra La-
ventiam ac de Tribiano
denarios triginta octo solvere
teneatur et non ultra.

Ceterum a die qua presen-
tacium novum venditum et
declaratum fuerit usque ad
festum Sancti Michaelis
proxime futuri exigere possit
quilibet ipsorum emens. —

Reformatio consimilis nove impositionis vini etc.

Item dictis millesimo tri
centesimo LXXX Indictio
ne tertia die nono Novem
bris Statutum, refor
matum et provisum ex
tiit pariter et delibera
tum multiplicibus exi
gentibus necessitatibus
propter pondera presen
tis guerre et imminentis
de etc. Item ut venda
tur nova impositio vini
nostrani et forensis, quam
impositionem antedicti do
mini Capitaneus et con
silium in pleno consilio
imposuerunt vendendam
ad incantum in presenti
et dolendo pretium ejus
dem ad presens et in prompta
pecunia predicto Comuni
Utini, consimilem impo
sitionem ut in precedenti
bus posuine faciebus con
tinetur nichil penitus
minuendo vel mutando in
de solum in duobus casi

bus debiet ubi loquitur de
brecio bucie Rubioli Jotria
ri uel Mosnatelli ejusdem
loco precio vigriti minus
barvulorum ipsorum precium
minuerunt ad XVIII parvulos.
Et similiter de Romania
precium bucie reduxerunt
ad decem et octo parvulos
ubi antea loquitur de pre
cio duorum soldorum pro
bucia. Et precium impos
tio durare debet a die qua
uendita fuerit ad mum
tum usque ad festum
beati Michaelis mense
proxime futurum quod
erit in millesimo tricen
tesimo L XXXI. Et nota
quod de dacio datii anti
qui et consueti pro gros
so tam viii forensis quam
nostrani dacium predictum
exigitur fuerit penitus
et inclusum in suprasmo
di noua impositione.

Reformatio novi primi dicti dacii novi vini.

Item millesimo tricente
simo octuagesimo primo
Indictione quarta die
quinto Julii. In pleno
consilio deliberatum fuit
more solito congregato
iterum dicta nova im
positio seu novum da
cium pro similibus ut supra
causa et occasione ur
genti occasione presen
tis guerre verificatur
una cum dacio antiquo
a die Sancti Michaelis
nunc proxime venturum
ad annum integrum im
mediate sequentem sol
vendo precium eorundem
per emptores in presen
ti et in prompta pecu
nia. Et exigi debeant
dicta dacia vini in
terra ut supra decen
dum quod in dicta refor
matione scriptum est.

Reformatio datii vini antiqui et novi

Item millesimo trecente
simo octuagesimo secundo
Indictione quinta ~~decembris~~
die vigesimo nono Septem
bris. Reformatum fuit
pariterque statutum et
provisum per nobiles
dominos Capitaneum
et Consilium quod ab
hodierna die per annum
integrum proxime futu
rum videlicet ad aliud
festum Sancti Michae
lis quod erit millesimo
trecentesimo LXXXIII
Indictione V^a^ ~~ver~~ veniantur
dacia dicti Communis Uti
ni vini antiqui et novi
de nova impositio eo
modo et forma quibus
anno proxime preterito
et instanti venditi fue
runt, videlicet quod exigan X
tur dacium antiquum
pro quolibet carigio terra
ni nostrani vendendo ad
optinam denarii ~~decem~~ quin

que et in grosso eus
terrani denarii duo.
Item pro quolibet con-
gio Rubioli Istriani
vendendi ad minutum de-
narii viginti, in grosso
vero denarii octo.
Item pro quolibet con-
gio vini Malvasie,
Romanie, Cretensis
ac Moscatelli de Cre-
to ad minutum ven-
dendi ut supra denarii
quadraginta, in grosso
vero denarii duodecim.
Item pro quolibet con-
gio simili modo ven-
dendo de Rubiolo de
rotulis Tribiani et de
ultra Sivendium vini
denarii duodecim et in
grosso denarii quatuor.

Pro urceo autem novo et
moderno ultra superdic-
tum denarium antiquum
exigatur hoc modo vide-
licet pro quolibet con-
gio nostrani terrani

ut supra vendendi ad mi-
nutum a quinque parvu-
lis bucia supra denarium
unum pro quolibet parvu-
lo. Item de Rubiolo et
Mosatello Torinno qui
vendetur bucia, ad decem
et octo parvulis supra,
bro quolibet parvulo tria
quo congio denarii duo.
Item pro quolibet congio
vini Malvasie trentensis
Mosatelli qui vendetur
bucia a tribus soldis
supra, denarii duo pro
~~quolibet~~ quolibet parvulo.
Item pro quolibet congio
Romanie a duobus soldis
supra, denarii duo pro
quolibet parvulo. Cete
rum de vino Rubiolo
de collibus, Cribiano, vi-
no de ultra Peventiam
denarii duo pro quoli-
bet parvulo quo vende-
tur bucia a decem par-
vulis supra.
Et hec omnia intelligan-
tur in terra Utini et burgis et suburgiis. — —

Ordinamentum super precio vini quod venditur ad obrigam

In Christi nomine amen. Anno nativitatis ejusdem millesimo cccc quarto decimo Indictione octava die Jovis vigesimo octavo mensis Septembris. Actum Utini in collegiata majori ecclesia Sancte Marie de ipso Utino, in solemni arengo ibidem ad sonum campane more solito congregato Coram reverendissimo in Christo patre et domino domino Lodovico duce de Teck Dei gratia Sancte sedis aquilejensis Patriarca electo. In quo quidem arengo interfuit magna multitudo virorum nobilium et popularium totam universitatem et communitatem ipsius terre Utini representantium Ubi audiverit habendo respectum ad bonum publicum matura deliberatione prehabita, super tota ductum arengum extitit ordinatum, decretum, constitutum et affirmatum quod nullus civis ~~et~~ aut habitator ipsius terre Utini

cujuscuis status vel conditio-
nis existat dominus quovis
modo publice vel occulte per
se vel alium seu alios quo-
vis modo vendant vel prae-
mat aliquo tempore vendere
nec vendi facere in ipsa terra
Ultini ad ipsium seu ad ip-
sum de aliquo anno terram
nostram videlicet unto vel ma-
ritare in aliquibus partibus
vel locis patrie Forijulii, nec
etiam de Rabiolis natis in vel
libus seu in quibuscuis locis
et partibus ipsius patrie ul-
tra forcium unius ~~soldi~~ soldi
foro viginti bruia. Item si
quis contrafecerit perdat
vas unum vini quod vende-
ret et ulterius cadat in pe-
nam unius marche denario-
rum aquilejensis monete
quotiescunque contrafactum
fuerit. Que pena in tribus
partibus dividatur et aspole-
etur videlicet prima domino
capitaneo, secunda predicte co-
munitati Utini et tertia
accusatori qui talem denunciabit

contrafactorem. Et nichilominus
talis accusator ~~[illegible]~~ retinuatur in
carcere et dictam denunciacio-
nem teneatur et debeat facere
coram dominis Capitaneo et duo-
bus bonis viris de consilio ip-
sius terre Utini. ———

Additio.

Notandum est qualiter in
suprascripto broserino millesimo
die Veneris quinto mensis Octobris.
In pleno et copioso consilio eodem
die celebrato ne aliquis error vel
scandalum aliqualiter possit oriri,
matura deliberatione prehabita,
per dominum Capitaneum et to-
tum dictum Consilium fuit corre-
ctum dictum broserinum ordinamen-
tum, et ubi dicit de aliquo vino
terraneo nostrano videlicet nato
vel nascituro in aliquibus parti-
bus vel locis patrie Forijulii
additum fuit per dictum Consi-
lium per modo videlicet nec
de aliquo vino terreno nato
vel nascituro in quibuscum-
que locis et partibus mundi
extra ipsam patriam, nec etiam de Rabitolis natis in collibus ete
ut supra in ordinamento continetur per totum usque ad finem
ipsius ordinamenti.

Nova reformatio super dacio vini.

In Christi nomine amen.
Anno nativitatis ejusdem millesimo
ducentesimo quadragesimo sex-
todecimo Indictione nona
die vero septimo Septembris
mensis Septembris Retum
Utini Aquilejensis diocesis
in contrata Ecclesie Sancte
Marie Majoris de Utino in
stabulo et capitolio arengo ip-
sius terre Utini ibidem
ad sonum campane more
solito congregato coram
honorabili et prudenti vi-
ro Petro de Bredis hono-
rabili vice-capitaneo dicte
terre pro nobili viro domino
Paulo Clovicii ipsius terre
Utini Capitaneo pro Re-
verendissimo in Christo pa-
tre et domino domino Lo-
dovico duce de Teck Dei
gratia sancte sedis Aquile-
jensis dignissimo Patriarcha,
in quo arengo interfue-
runt fere omnes nobiles ci-
ves et habitatores ipsius
terre, ubi quidem inter se

tum statutum, determinatum fuit per totum statutum aliquem quod multum vero habita. ro a. forensis terre Viti, ut in ipsa vinum terra. num vendere ad tabernam non minutum aliquo modo possit per se vel alium vendere ipsum vinum majori precio uno denario pro una quarta cucia, precio autem minori vie et hoc specialiter donec per aliquem presens statutum non fuerit revocatum.

Ordinamenta compilata super datio fenris.

De declaratione quantitatis
que solvitur foro quolibet
dario fenris ad maximum
super eo deputatum.

Imprimis statutum et ordi-
natum fuit per nuncios
dominos Capitaneum et
Consilium quod quilibet
in terra Ulmi veneris
vel vendi faciens fenum
solvat et solvere teneatur
foro quolibet dario fenis
huius modi venalis, pro
dario denariis ejusdem
qui foro temporis fuerit
vel communi de brefatum
dacium exigi contingere
sit pro communi ipsorum ter-
re denarios tres: qui au-
tem contrafecerit dacium
duplum ipsis dominis
vel communi, vi exigendum
foro ipso ut supra, solve-
re teneatur et pecu-
niam dictam soldorum octo
hec ure quilibet qua
voluerit negligenter fenum

Cujus medietas dominii
Capitanei dit et alia
communis

De rotulanna determinatio
ne fienda per jurados
ses dominis de pane ve
nali in eod facto et de
pandis committendis

Item statutum et or
dinatum fuit per Gradatos
dominos antedictos Capi
taneum et Consilium
ad hoc quod persona
dolus in dicto barrio ne
quear committi, quod
quilibet fornator terre
Ultini Decembris pans
vel cergentibus pro comm
mitte" panibus fornandis
fodum dictum, determina
te ad requisitionem ipso
rum dominorum per ea
dem in dicto fornamento
fierendis de die in diem
quantitatem quantam
per eos fieri venalis et

uii vel quibus rate declarando quantitatem et numerum reddituum, ut ipso vi dominii seu exactores huiusmodi ad solemnia scribere et notare scribendi ac recipiendi dictum predictum. Unusquisque autem formatorum pro quilibet vice qua reperti fuerit defraudare dictum huius modi seu veritatem predictorum non exprimere dominis vel exactoribus nomine dolose debeat teneatur dictum duplum ipsis exactoribus seu dominis et quadrigenta de marcis aquilegiensis nomine; cujus tertia pars sit domini Patriarchae secunda accusatoris et tertia communis et totiens committatur in predictis quotiens contrafecerit. Et de predicto huiusmodi statuto dampnato dominorum vel exigendum ut supra seu nimis bene diri honestate

Item statutum et firmatum fuit per dictos dominos Capitaneum et consilium quod formatores vel vini terre Ulmi de anno venturo qui erunt in eorum furnis non facere debeant et possint de quolibet furno panis venalis videlicet duorum staiorum furmenti do dum in hasta formados novem: et autem eos contingeret coqui unum staium plus dictum accipere et

[illegible] de uno staro quatuor
[illegible]rradios et non ultra. Pro
[illegible]cta[illegible]ione autem [illegible]
[illegible] habeant et habere debeant,
[illegible] uno staria [illegible], de
[illegible]rio tres [illegible] quilibet ve-
re;

[illegible] Codice I Carte 33, 34, 35
[illegible]uto. Statuto sui Dazii del 1363
[illegible]res [illegible] e del 1379 13 Giugno
[illegible]ditu[illegible] 1395 29 Ottobre
[illegible]ri [illegible] 1367 - 7 Dicembre
[illegible] et [illegible] 1367 - 24 Dicembre
[illegible]rre[illegible] 18 Rubriche I De declaratione quantitatis
et rebus pro quibus
Datium debetur
[illegible]re. -
[illegible]res [illegible] XVII - Quod quilibet vendens
[illegible]ssus [illegible] pannos grisos solvere
[illegible] teneatur datium
[illegible]ibus Carte 46 - Due/~~Quattro~~ rubriche di Statuti
[illegible] et [illegible] sui dazii (senza data)
[illegible]ri [illegible] uno sugli affini di intermediati in Comune
uno sui Deputati (perduto)

[illegible] [illegible]rum et [illegible]rum
[illegible]rrignare [illegible]rinariis vel
[illegible]rentoribus, et [illegible]olvere [illegible]a
[illegible]rium debitum, [illegible]rmand[illegible]
[illegible]modum et [illegible]lie regulis
[illegible]olvere tenentur.
Si quis autem contrafe-
cerit, [illegible]rinum [illegible]mplum
et denarios quindecim

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

bent de uno staro quatuor
fornadios et non ultra. Pro
cateſatione autem furni
habentis et habere debeant,
di uno staria fuerint, de
mario tres fro qualibet va
re; di vero unum stariun,
unum denariun unu dimi
dio. Et dictidem fornata
res vendere voluerint fore
duitos fornadios duos, solum
ui en forna fornadiorum
et non ui alia poſſint
duo alicujus diacii volueri
re. Prout di ipsi fornato
res de duo furmento fuerin
fuerent ad vendendum,
illum ut justum fornatus
et bullatum ab uno ta
re di supra et non infra
facere teneantur et ipsum
registrare nacinariis vel
exactoribus, et solvere da
cium debitum, quemad
modum et alie regalie
solvere tenentur.
Si quis autem contrafe
cerit, diacium duplum
et denarios quinquaginta

solverē teneatur, applican-
da ut proxime imprædic-
tum est, et credatur ut in-
fra in proximo præceden-
ti ordinamento.

De generali panis tabu-
lione bullis communis
et dacinariorum.

Item statutum et firmatum
fuit per præfatos domi-
nos Capitaneum et con-
silium quod omnes for-
natores panem venalem
quem fecerint bullare
debeant et teneantur sin-
gulariter ~~[illegible]~~ unumquem-
que bullo communis ~~[illegible]~~
eis tradita et assignata
per juratos dicte terre
Ottini. Si autem fieri
faciens vel faciens, vi-
quens vel vendi faciens
seu vendens panem non
bullatum bullo predicto
contrafecerit incidat in pe-
nam denarii dupli solven-
dam dacinariis seu exacto-

toribus. et denariorum quadri-
ginta et applicetur et re-
datur ut supra in proximis
precedentibus ordinamentis.
Ceterum additum fuit per
predictos dominos Capita-
neum et Consilium quod
forrateres forrein totum
quem de cetero facient
venalem, teneantur ipsum
bullare etiam bulla dami-
norum et eundem fore
ut supra ad rectum pon-
dus ut supra. ———

De exceptatis personis pro
quibus dacium panis dimi-
tis vel exactoribus non de-
betur ejusdem

Item statutum et ordinatum
fuit per prenominatos do-
minos Capitaneum et Con-
silium quod quilibet forra-
tor in terra Utini faciens
panem quibuscumque vi-
rinis habitatoribus vel fo-
rensibus in terra Utini de-
bium pro uno et eorum fam-

lie inter, fruintur et inferius
darius notatur. Illos inhibet
universos habitatores et forenses
quibus de consuli fuerunte
tantum et non pro pecunia
aliqua generaliterque esse ha-
bendo aliqua conventionem
omnimodam facere et denun-
ciare damnum modis omni-
bus teneatur et sit astrictus
etiamsi pecunias fraterni-
tendo, quos conjuramus, et
jam per presentes fore ratorem
nominatos teneantur dicta
sui predicti diligenter et
in eorum quaternis notare
ac scribere omni fraude
et dolo cessantibus ut de
predictis nominatus et de-
claratus ipsis damnatis ple-
na sit noticia. De quorum
aliquo predicti damnati
nullum valeant negare
~~[illegible]~~ possint damnum
emigere nec habere. Contra
facientes vero tam fora-
tores quam damnati in pe-
nam cadant foro qualibet-
cure quod contrafactum fue

rit totiens quotiens vinjen
dum et dividendum supra
dictum est supra. Eadem
in pena incidat forestar
in disforadictam et ut supra
et dominii in pena di-
midie marche denariorum

De vendentibus et forestariis forentibus panem
venalem ffuerit bulla communis non bullaverit.

Statutum et ordinatum
fuit quod de cetero forra
tores vinguli ffuibusunque
forent panem in terra
Utini fuerint, vendere
diru vel extra terram ex
hoc mandatum emerotis dum
taxat rondignatis per ipsos
forestarios ffuibus panem
forent pro eorum usu
et ipsorum familia, ut
in supra proxime ordina
mento continetur, et emere
tis omnibus vicinis et habi
tatoribus dicte terre Utini
secundum vulgare forra
torum vocatum masarjaris

de ipsorum virinorum
habitatorum universarum
ut supra videlicet ut
consuetum est fieri
de hostia eorum vogue
de possint pro mercede
sive aliquali denarii vel
cultucione denarii solu
cione. Et ipsum fieri x (qui)
venalem non valeant
rint bullas communis ut
supra in precedentibus de
finitionis declarata et
dant in forum supra
dictum in proximo ordi
namento contentum et de
videndum ut supra, et
solvere teneantur et debeant
denariis seu exactoribus
murum duplum pro qua
libet vice qua delinque
rint, tam pro grande fo
nis venalis per eos non
consignati et non facti
ad pandus quam new
bullati. — —

5 pag. 60

Ordinamenta composita super datio carnium

Statuimus et ordinamus
quod quilibet civis vel
forensis faciens carnes in
terra Utini annuatim in un
tea solvat datium videlicet
pro qualibet libra carnium
castrinarum, moltonina
rum, perdinarum, yreorum
et caprarum parvulos duos
et pro quolibet capite hu
jusmodi animalium dena
rios duos datiarii qui sunt
et pro tempore fuerint.

Item pro qualibet libra car
nium bovinarum et vituli
narum parvulum unum et
pro quolibet capite bovino
et vitulino denarios qua
tuor.

Item pro quolibet capite
edorum, nguorum dena
rium unum. Item pro
qualibet libra carnium
porcinarum recentium par
vulos duos et nichil sol
vat pro capite in antea,

Ordinamenta datii piscarie, datio carnium annexo.

Item statuimus et ordinamus quod pro quolibet curru piscium solvatur dictis datiariis carnium pro dato denarios sexdecim

Item pro qualibet summa piscium equi, asini, vel eque aut muli, solvatur dictis datiariis denarii octo.

Item pro quolibet podio piscium salsorum denarii quatuor.

Item pro quolibet vase magno piscium salsorum denarii XVI.

Item pro quolibet parvo vase seu burillo piscium salsorum denarii octo.

Ordinamentum super carnibus.

Item ad obviandum quidam novae consuetudini nuperime incoate super carnibus porcinis in terra Utini in damnum et fraudem datii communis et in damnum et detrimentum communis utilitatis

omnium foris terre statu
tum et ordinatum fuit per
dominos Capitaneum, consi
lium et commune dicte terre
quod nullus in tota Ultini
burgis et subburgis possit
vel debeat carnes porcinas
vendere alibi quam in ma
cellis consuetis juxta im
positionem earundem car
nium et ad pondus comune
tum becariorum et officialis
communis, contrajunendo ipsas
carnes datariis qui pro tem
pore fuerint et solvendo
eisdem datium consuetum.
Exceptis tamen interioribus
riferiis annotatis videlicet
capite, spinali, fondibus, a
ungia, spadulis, cammarilis,
lonjis, ilis, cervelatis, mul
lis, regnonis, cimbulis, oplemo,
fortimono, tela et figato, de
quibus interioribus nullum
solvatur datium et cirpone
vendi possint ubique loco
rum. Qui autem contra
fecerit suprascriptis cadat
in penam XX soldorum pro

gratiber vice. Cujus pene
tertia pars dit domini
Capitanei, tertia comm-
nis et tertia necnsato-
ris. Cum sacramento
determinando dominos ca-
pitaneos in presentia duo
rum bonorum virorum
de consilio dicti domini alique
alia probatione eidem
necessaria credatur et
teneatur in decreto.

ordinamentum super
facto bechariorum editum
in pleno arengo terre
Anno millesimo quatuor-
centesimo quinto decimo
Indictione octava die
penultimo mensis Septem-
bris.

Ad providendum de et super
bechariis qui fuerunt et
fuisent teneant terram
nostram bonis ydoneis et
sufficientibus carnibus to-
to tempore anni et anno
rum abundanter et ad suf-

fuerimus totius populi
nostri, et super becha-
riis removendis et de no-
vo construendis pro bono
fructu et statu dicte terre
nostre et nre terre et ri-
ves nostri detrimentum
patiantur, plenariam po-
testatem fecimus et
ordinavimus prefatum fa-
ultatem et auctoritatem
dicto consilio nostro fa-
ciendi et disponendi ne
edita et statuta plenarie
reformandi et faciendi
prout totum arengum
nostrum super hiis nro
de materia fuerie posset.

Ordinamenta constructa super datio valis.
Millesimo trecentesimo nonagesimo primo Indictione quar-
tadecima die vigesimo Septembris.

Statuimus, ordinamus et ordi-
namus pro comuni utilitate
vicinorum huius terre et fe-
lici incremento status ejus-
dem imperatis potius quam
justum et conveniens esse
videtur ~~nostros~~ nostros civi-
nes quam extraneos ditari
et impinguari ex valis ven-
ditione in ipsa terra dece-
tero vendenda ad minutum,
quod deinceps nullus foren-
sis in ipsa terra Ulmi den
districtu ejusdem audeat,
possit nec debeat vendere
nec vendi facere pro parte
vel tota publice vel occul-
te nec sub colore alicujus conven-
tionis valem ad minutum
sub pena

Item quod nullus civi-
nus vel vicinus terre Ulmi
ne quis habitator vel habi-

tatrise ejusdem possit nec
valeat vel de cetero audeat
vel presumat aliquo modo
nec sub aliqua forma de
cetatis vere vel ficte
nec quovis alio quesito
colore vendere, nec per
alium vel alium vendi
facere palam ad minu
tum in ipsa terra Utini
pro aliquo forense nec
ejus districtu pro parte
vel toto sub pena.

Item statuimus et ordina
mus quod quilibet civi
nus dicte terre Utini de
beat et teneatur dominos
omnem quantitatem vinis
quam quocis tempore de ce
tero cum habere continge
rit in aqua vel terra citra
portus ecclesie aquilejensis
patrie Forijulii districtus
dominorum ducis Austrie,
comitum Goritie et Carso
rum in quovis portu hujus
modi dominorum et loco
eorundem dominorum essen

citer et fideliter consignare
infra XX dies communes
curios a die condictionis
dicti Orbis ad dicta loca
vel aliquod ipsorum de
tribus dicti Orbis qui erunt
nec et pro tempore fuerint
sub pena viginti librarum
librarum totiens exigenda
quotiens contrafactum fue-
rit.

Item statuimus et ordi-
namus quod si esset ali-
quis vicinus seu aliqua
vicina habens aliquam
quantitatem Orbis in ali-
quo loco citra dictos portus
vel in aliquo ipsorum qui
vel quæ negaret seu occul-
taret ipsam talem quanti-
tatem Orbis non esse suam
sed alterius persone, quod
ipsa talis persona vicina
ut supra amittere de-
beat integraliter dictam
quantitatem Orbis dei al-
teri fideliter attributam
sub pena solvendi datium

duplum dicti statuti
et ultra hoc libras L
bonorum veronensium
communitati terre Utini
applicandas, de quo sim
plici probatione fiendo de
tur attestationi unius bo
ni et notabilis viri frende
rorum Comerarii comu
nitatis predicte et in
presentia duorum de con
silio et tenentur decretum

Item statuimus et ordina
mus habentes respectum
ad primum statutum com
pilatum in civitate vi
corum huius terre ad hoc
ut versa vice vicini duc
to privilegio gaudentes,
reperdia debita proinde
Communitati retribuantur,
quod quilibet vicinus ter
vicini dicte terre Utini
de omni quantitate salis
quam in quovis loco ci
tra dupraditos portus
ecclesie Aquilejensis pa
trie Forijulii portuarum

dueris Austrie transitum Ge-
nue et distinctus Carso
quid venditerint seu ven-
di fecerint in grosso vel
ad minutum, teneatur et
et debeat solvere datium
dicti salis datierii die-
te terre Utini qui sunt
et pro tempore fuerint
videlicet quatuor denar-
rios pro quolibet staria
ad mensuram communis
Utini et de omni quan-
titate infra unum star
teneantur solvere ita
tione quatuor denariorum
pro stario.

Item statuimus et ordi-
namus quod nemodo
in antea quilibet forem-
dis vendens saleam inter-
ra Utini vel ejus distric-
tu in grosso solvere de-
beat datium ut supra
videlicet quatuor denar-
rios pro quolibet stario.

Reformatio super dano vadis et aliorum datorum.

In Christi nomine amen.
Anno nativitatis ejusdem
millesimo quadringentesimo
octuagesimo primo Indictione no-
na die vero Martis pe-
nultima mensis Septem-
bris. Actum Utini Aquile-
giensis Diocesis in colle-
giata ecclesia majori
anno et mense ut supra
in pleno et capitulo ar-
engo ipsius terre ibidem
ad sonum campane mo
re solito congregata co-
ram honorabili et pru-
denti viro ser Petro de
Predis honorabili vice
capitaneo dicte terre
pro nobili viro domino
Paulo . . . . ipsius
terre honorabili Capita-
neo pro Reverendissimo
in Christo patre et domi-
no domino Ludovyco de
Teck dei gratia Patrie
dedis Aquilejensis di-
gnissimo patriarcha; in

quo arrenga interfuerunt
fere omnes nobiles viros
et habitatores ipsius terre
ubi quidem inter cetera
statutum, determinatum
et ordinatum fuit quod
nullus viris aut habitator
terre Ulmi qui contineam
faciat ejus residentiam
in terra Ulmi non possit
~~et~~ aut valeat ad ingres-
sum dari minutum per
se vel alium aliquo modo
unum, oleum, sal, carnes,
formen, frumentum aut
aliquid aliud pro quo
in ipsa terra Ulmi de-
bet solvi datium, verum
aut verbi facere de pre-
dictis a quibuscumque mili-
tibus extra terram Ulmi
quod non solvant et solve
re teneatur datium pro
eo quod de predictis ven
diderit, veluti si de pre
dictis aliquid in ipsa
terra Ulmi venderet, da
tium debuisse teneatur
debitum et consuetum.

1. Vraimmenta comfortata super datio draperie.

In Christi nomine amen.
Anno nativitatis ejusdem
millesimo trecentesimo
octogesimo tertio Indic
tione prima. Ad laudem
gloriam omnipotentis Dei
ne gloriosissime ejus geni
tricis fore consideran-
dum debitum et neces-
sarium ut pro et super
datio draperie clare ap
pareat ordinamenta et
seriosa, pront et alia
promptata promptitudine
gaudeant, progre ad
tollendum inter dacinios
et solvere debentes omnem
materiam letigii et ob-
scuritatis infrascriptata
edita fuerunt ordina-
menta aliis quibusdam
que habemus facta ordi
namentis, super dicta
datio draperie loquenti
bus non derogando —
immo in eis robore per
manentibus.

De declaratione quantitatum et rerum que
et pro quibus datium debetur.

Primo statutum et or
dinatum fuit per do
minos Antianos de
Utini Capitaneum pro
Reverendissimo patre
domino Lodovico pa
triarcha et Consilium
terre Utini congrega
tum in ipsa terra in
loco et ad sonum cam
pane more solito con
ductis. Quod decern
dum ritum et laudabi
lem consuetudinem an
tiquam in ipsa terra
diutius observatam
pro qualibet pecia pan
ni coloris de Franza
et tentulane in ipsa ter
ra Utini per quemcum
que vinum vendenda
volentem de et pro da
tio denarii quadragin
ta.
Item pro qualibet pe
cia stamecti et alii

panni de colore denarii
viginti.
Item pro qualibet panna
bernardi dant forrois
apportandi in terra Ute-
ni, quando ammis fuerint
in ipsa terra, vel de
quo bernardo fit in ea-
dem denarii quatuor.
Item pro qualibet cultra
de Arindone denarii vi-
ginti. Item pro qualibet
cultra de cuchudario vel
vigletio denarii quatuor.
Item pro qualibet macia
panni de grisio panculi
quatuor. Item pro qua-
libet centenario ferri sol-
di quatuor panorum. I-
tem pro qualibet centena-
rio lane agrine denarii
quatuor. Item pro qua-
libet centenario carnea-
rii et alie mercerie dra-
pi lini denarii octo.
Item pro qualibet bra-
chio Arindorii panculi
depteni. Item pro quali-
bet bacculo Ange, ghirlan-

die parvuli septem.
Item pro quolibet brachio
~~brachio~~ ulne de drot ĩ manti sep
tem. Item pro quolibet
brachio ongē de bordo
parvuli duo. Item pro
quolibet brachio vigle..
dim. parvuli tres Item
pro qualibet manu ber
randi aergate a toris
friendi parvuli septem
et pro qualibet pena bi
die rami denarii quatuor.
Siquis autem fraudem,
dolum, vel maliciam
defraudationemque com
mittere contrafecerit
datum duplum dominis
de quibus emptoribus
solvere teneatur et manu
marchari deffalcionum pe
ne nomine quocque in
currat cujus pene tertia
pars domino Capitaneo
que pro tempore fuerit,
alia autem communi,
et reliqua vero accusa
tori devenient, hujusmodi
defraudacionis causam

ipsi domino Capitaneo in presentia dictorum de consilio ipsius terre Utini per sacramentum corporale denunciandi. Cui denunciatori si fuerit homo bone fame vel sacramento dictorum ipsius statui existentium totaliter stetur. Ipse quidem accusator in secreto teneatur, fides plenaria adhibeatur.

De corrigiatione cerrure et specificatarum fienda dictorum per mercimonia portantes ante guardiam reventur

Item ordinatum et statutum fuit per predictos dominos Capitaneum et Consilium quod quicumque civis terre Utini corrumpere vel corrumpi fecerit in terram Utini vel a civis non fuerit in dicta terra Utini civerit vel quocumque sibi requisiverit pannos de franzia tentilaine stamettos et alios generaliter quoscumque pannos de colore berrettos, cultras de dindone buratum

vel mobularium, pannos
grideos, ferrum, lanam
agninam, ouidorum, da
gam vitulinam, crotti vel
bronde dei alium mys
mingie manerei, beran
dum vergati vel barbera
tum aut aliquam rem
vel merimoniā predic
tum, hujus modi mercī
monia et res assequi
inuenerit et distinguē
rit datariis predicti da
tii draperie qui pro tem
pore fuerint consignare
teneatur et debeat sic
de ipsis rebus et mercimo
nijs vel aliquid ipsorum
diligenter describendis et notan
dis per datarios hujusmo
di, ut eorum dictatum re
cum et mercimoniorum
exigere valeant datium
debitum et superius de
clarandum. Si quis autem
contraferit datium duplum
dominis dominis et per
quod viginti quinque libra
rum veronensium pro

nuñ inuenirent ut supra apposi
randum et de hoc reciperent
dacionis predictis nuñ or
namento vel alii bone fa
me viri deminciantes per
sacramentum corporale de
mino Capitaneo qui pro
tempore fuerit in presencia
duorum virorum de rono
lio. . .

De consignacione bannorum prisorum rerumtorum
per forenses in terram Utini emptorumque per vici
nuñ dacionis fienda antegrum remanserunt.
Item iterum statutum et
ordinatum fuit per presa
tos dominos Capitaneum
et consilium quod quilibet
vicinus terre Utinii qui
a forense portatos vel ren
ductos in terram Utini pre
datum erreré contingerit
bannos prisos similiter
antegrum invenerit
consignare teneatur et de
beat simili modo ut in
proximo precedenti ordina
mento clarius continetur
Signum autem contrafecerit

dacunn dnfolutu dolvendum
et pernari medie marche
denariorum argileyensis
monete nunnerat ut supra
apfoluendam teneris ex-
gerida' quoniens contrafac
tum fuerit. Et predatur ut
supra.

Quod quilibet forensis vel
vere terreatur emerum de
panno grisco vendendo per
eum ad minutum et de
prohibitione vendicionis
pannii de rotolo per fo-
rensem ad minutum ver-
dere non uakentem.

Item etiam ordinatum
et statutum fuit per pre
nominatos dominos Ca-
pitaneum et Consilium
quod quilibet forensis
qui venduerit pannos
griseos totum et non
de rotolo quorum de rolo
re vendicio ad minutum
vel retaglum prohibetur
corpresse si forensis fuerit

ad minutum vel retal-
ghund in terra Ulmi bur-
gis vel sub burgis solve-
re teneatur dacrum de-
uariis qui fore tempore
fuerint exposcetur et
debitum quesmadmodum
uicinus in eo casu tene-
retur. Si quis autem non
transferit dacrum duplum
dauariis soluendum et
forisfacit uigintii soldorum
iuramt ut supra assisi
ramdam et totiens esi-
gendam quociens contra
factum fuerit. Et credi-
tur ut supra.

De consignatione telariorum fienda dauariis
per berrarios.

Preterea statutum et or-
dinatum fuit per dese-
ctos dominos Capita-
neum et Consilium
quod quicunque uici-
nus et forensis in terra
Ulmi laborans uel labo-
rare faciens berrarios
cujuscunque manerici

et consuetudinis quorumcumque
curiarum foecias tectas
foeriet telarios ad omnem
ipsorum diversionum re
quisitionem per duas
presentes consignare te
neatur diurnariis singulis
de draperie duas, quas
foecias diurnarii predicti
eorum voluerint tollere
tulla. Insuper quicum
que laborantes vel labo
rare faventes terrenos
singulorum in terra Ultini
non possint neque va
leant vendere vel vendi
facere ad retagium mi
nutum vel etiam ad
grossum nisi solum pe
cias tullatas tulla pre
dictorum diurnariorum
et de ipsis peciis tulla
tis. Si quis autem con
tra predicta attemptare
presumpserit, vel ali
quatenus contravenire
seu dicti singuli diurna
rii persolvere et qua
driginta denariorum agni

legensis monete absolvan
dis fumiatur Lotiens ~~quod~~
~~recte~~ exigenda quoniens
contrafactum fuerit. Et
credatur ut supra.

De non audentibus exportare extra terram ~~sua~~
dicta mercimonia sine bulla dacariorum.
Item statuimus et ordi
nauimus fuit per nos
nostros barones Capita
neum et Consilium quod
nemo ciuium uel forensis
audeat neque possit ex
tra terram Utini conduc
cere uel conduci facere
bestiandos aliunde ma
neriei tauernacium uel
draporum linearum fabrum
uel tauernios a bestian
dis faciendis sine bulla
dacariorum domini dra
perie predicte. Contrafa
cientes autem dacium
draporum dacariis debitum
dum qualitatem et quan
titatem rerum sine bul
la exportandarum contra
portas exteriores terre Utini

dolvat et dne remissi
ne posean medie mar
che denariorum agrite
pensis monete totaliter
ad dolvendam rempel
lodm nt dnpra applican
dam Et dimuliter stetur
nt dupra.

2

In Christi nomine amen
anno a natiuitate ejusdem
dominj millesimo trice
simo septuagesimo nono
Indictione decimatertia die
decimoseptimo mensis Ju
nii. In pleno consilio
ad obuiandum nouis
malicijs et nouis infor
mationibus diuinis fac
tis per cerenitatem vi
gore quarum de quatuor
denarijs qui dolebant
tur de dacio pro quali
bet pecia bernardi duo
decim maciarum, nunc
autem ad jnuidem dicti
dacij, pro bernardario sol

unus dolium denarios qua
tuor de qualibet pecia XXIV
maciarum berardi, pro
qua singula pecia berar
di XXIV maciarum dolii
debent denarii octo, aut
qualibet pecia ipsius ber
nardi non debet fieri lor
gior XII maciarum, statu
tum et ordinatum fuit
per nobilem et sapientem
virum dominum Azoli
num de Subertinis de
Atino militem et legum
doctorem et Capitaneum et
Consilium ejusdem terre
Atinensis quod de cetero
quilibet berenidarius et
qualibet alia persona
vendere vel vendi faciens
in terra Atini berna
dum vel polterubulum
laborandum in terra Atini
vel ab extra ducendum in ea
dem debeat ferentari hoc
vendiderit in grosso sive
ad minutum vel retaglum
quomodocunque quandocun
que et quotiescunque vel

ut supra vendi faciens de
narium unum pro quibus
lib et tubus maris bevan
di de quabet faciendi
endi duo vel tres sive
brevis pro dacio et dacii
nomine dacinariis qui pro
tempore fuerint, et qui con
traxerit solvat dacium
duplum et denarios ui
guti pro quabet con
tractione et totiens quo
tiens contrafecerit, quorum
medietas devenit domino
Capitaneo et reliqua Co
muni. Et hoc ordina
mentum factum est etiam
quia dicta prerogativa
in fraudem frodanta non
inspecta, neque per ipos
dos bevandarios aliqua
liter considerata quasi
enormiter excederet et
excedunt in pretio quo
vendunt bevandum.
Et nota quod presens
ordinamentum vires nec
observantiam habere
debet durante presenti

guerra cum Venetis nostris
hostibus publicis propter
defectum tumbanis defi-
cientis, videlicet infra
dictę hoc concordiam
predictis guerre quoma-
docunque concordia fiet,
immediate proclametur
et publicetur more so-
lito hujusmodi ordina-
mentum, et post procla-
mationem et publicacio-
nem eorum eos observent
et in observancia perse-
verent sub penis predictis

3.

Ordinamentum nomine super datio drapparie.

In Christi nomine
amen. Anno nativita-
tis ejusdem domini
millesimo trecentesi-
mo nonagesimo quinto
Indictione tertia die
vigesimonono Octobris
In pleno consilio hu-

jus terre) statutum et
ordinatum fuit per
providum virum ser
Leonardum quondam
ser Hectoris de Mir
lite honorabilem ca
pitaneum ac consi
lium ejusdem terre
vid et super hoc se
quens terre commu
tudinem in ipsa
terra hactenus obser
vatam, quod primus
vendens, vive fuerit
vicinus vive forensis,
forensium teneremur in
ipsa terra vive ad
grossum vive ad mi
nutum, non dero
gando tamen per hoc
ordinamentum pri
vilegio laboratorum
confirmatum patrum
in ipsa terra, teneatur
solvere datium
iuris dicte terre. Et
tunc pro illo anno cur
renti datiarii non pos
sint aliud datium petere

petere de illo primo de
quo semel datum fu-
erunt, vide ille pau-
per si dicto anno rever-
sus fuerit ad mun-
dum vide ad grossum
si vero post dictum an-
num, qui in materia
datiorum semper finit
et finiri intelligatur
quilibet festo omnium
Sanctorum, revolveretur
iste pauper, de quo
semel solutum est da-
tium, talis reversus
iterum teneatur hoc ip-
so anno solvere datium
datiorum, vide fuerint
alii mundi datiarii anni pre-
teriti, non fuerint alii.
Et sic observetur de
anno in annum usque
in infinitum. Si quod
de datiarii in uno anno
non possint exigere
datium nisi semel
de pauper qui venit
sit non reversurus fue
rit. Laus Deo amen.

Lettera D N° V pag. 203.
o ~~vol~~ C V. XII pag. 90

Ediz. del Bianchi
Dr. della Storia del Friuli

In Christi nomine amen

Anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo
quarto Indictione [illegible] die octavo intrante Au-
gusto. Ad laudem Dei omnipotentis et Virgi-
nis eius matris gloriose et omnium sanc-
torum; ac super provisione statuenda de re-
rumnis successibus hinc debitis efficaci
Communis fiumanum fuit die predicto in Ecclesia
majori de Utino per providum et discretum
virum dominum Nicolaum de Canalaccio
de Cyprianis Custodiorem terre Utini et
per omnes homos hominum terre predicte, in
unum congregatos, quod provisio fit et esse
debeat super statuto tollendo antedicto a se-
cto Sancti Ephimelis proxime futura mense
et anno nunc post proximo Sancti Ephime-
lis proxime antecedentis ubi subsequentes pro
dicta causa disponis adjungendis

Capitulo

"De pane"

In primis quod quilibet civis Utinensis
qui in Utino panem fecerit, vel fieri fe-
cit ad vendendum, vel extra Utinum duxe-
rit ad vendendum, solvat, nisi aliter datum,
quod ad presens solvitur, Veneticos VII de-
cimo Utini, de autem plus fecerit de uno
staro, vel forta tres quartas, vel duos staros

solvat denarium unum. Item albergatores
de foris venerit dant hospitium suis vel alius
de vel finitum solvant eadem modo
quo dictum est superius, et quod etetur de
remanente de hac hospitio.

De Ruptela de Istria de Collibus, Pinetta et
Clarea et Turbiano.

Item, quod quemcunque vinum Universis, qui
in Istria vendiderit vel vendi fecerit ad unum
unitum Ruptelum de Istria de Collibus,
Clarenam, Clarednim et Pinellam, solvat
de quolibet carigio, quod ad presens solvi
tur, III grossos. Qui vero vinum decretum,
Malvasiam, vernaciam vel Sportellum ad
minutum vendiderit, solvat de quolibet
carigio grossos sex ultra predictum datium.
Qui vero vinum Terraninum ad minutum
vendiderit, solvat de quolibet carigio, ul
tra predictum datium, quatuor solidos;
albergatores vero qui de vino quod ad
minutum vendiderint hospitibus suis extra
fontem, solvant eodem modo, unde supe
rius dictum est.

„De carnibus"

Item quod quicunque de Ulmo carnes etiam
fecerit ad vendendum, solvat ultra datium,
quod ad presens solvitur, de qualibet libra

rannum de castrato, de Mollono, de Porco et de porro annum veronensem, qui qualibet vero libra rannum de anserta, de capra, de una midina veronensem; de tamen pro eadem reddimantur pro quali bet [illegible] bestia duo libre, de qualibet vera de anetra et porro libre IIII reddimantur.

"De porcis"

Item quod quilibet vicinus qui in Ultra fossas detinerit ad ventrandum, solvat de qualibet anna denarios IIII, de qualibet equa et asino denarios II, de qualibet asta de rannum denarium I, et de qualibet vacca fossarum Valletorum denarium I; et predicta omnia et singula solvantur citra festum natalis, quod nel festum solvitur; forensis vero, si fossas Valletos in quodam venididerit, nihil solvat. Omnibus

"De melle et olio"

Item quod quilibet vicinus qui in Ultra olivam vel mel venididerit in grossum vel ad minutum, solvat de qualibet anna denarios V citra festum natalis; forensis vero nihil solvat, nisi post quatuor dies postquam fecerit distantiam, quia tunc sol vat sicut jam dictum est.

„De raseo vendato, ramnibus vallatis et adungia"
Item quod quicunque civium Utinensium qui
in Utino vendiderit in grossum vel ad mi-
nutum raseum vallatum, ramnos vallatos
vel adungiam solvat de quolibet libra
minimi veronensem unum, brescie valium.

„De raseo Cotonino"
Item quod quicunque civium Utinensium
qui in Utino vendiderit vel extra duxe-
rit ad vendendum raseum Cotoninum,
ultra fluvium Natisone solvat de quolibet
raseo magno vel parvo minuto veronensem

„De panno lineo"
Item quod quilibet civium de quolibet rente
vario panni lanei, quod in Utino vendetur
per eum civium Utinensem vel extra du-
cetur ad vendendum per eum civium dicte
terre Utini, solvat denarios duos. Et si
plus vel minus vendiderit solvat secundum
imposicionem predictam. Forensis vero qui
erunt huiusmodi pannum extraducere, si
plus quam [illegible] erit ad minutum, solvat
veronenses grossos quatuor, si autem in
grossum erit, nihil solvat. Si vero aliquis
civium Utinensis, seu qui moretur in Utino
pannum vendiderit de lino vino aut quod e-
rit, et fallaverit vel fallari fecerit, nihil

solvat; si autem alienus emerit pillatum et fece
rit aut fieri fecerit pannum, de ejusdem panni
venditerit, solvat secundum predictum modum

« De panno gried »

Item quod de qualibet macia panni gried
que in Ultino venditur ad detalgium, vel
extra ad vendendum ducatur per viam
Ultinensem solvatur unus denarius, ultra da
tium, quod ad presens datur. Forensis
vero qui pannum hujusmodi extra du
xerit, et illum ibidem emerit ad minu
tum, solvat etiam de qualibet macia
veronensem unum; pro faciendo vero alte
ram nihil solvat.

De [redacted]

« De barratis, poltrenbala, villesio et burbirano »

Item quod de qualibet petia barcanee, pol
trenbis, villesio et burbirani, que ad re
talgium vel alter venditur in Ultino per vi
am unum ejusdem loci, solvat qui vendiderit
denarium unum ultra presens datum; de
Carantanis vero, que in Ultino fiunt, nihil
solvatur.

Item quod de qualibet predicta mercan
tia que extra Ultinum ducatur per vi
am ejusdem loci ad mercata vel ad festa
vel ad quercitum, solvat datum secundum

medium jradictum, de his credidit que verisita
fuerunt credere.

« De caveciis. »

Item quod de quolibet caveca, quod vendatur
in Altino aut dicatur extra Altinum per ve
rinum Hiemensem, solvat qui vendiderit vel
extra duxerit veronenses sex, forensis vero,
qui huiusmodi caveca extra duxerit, si ea
ibi exuerit ad minimum solvat ut dictum est.

« De lana. »

Item quod de quolibet centenario lane, que
venditur in Altino per vicinum qui dicitur loci,
vel extra ducatur Altinum, solvantur duo de
narii et obus et minus pro rata; forensis vero,
si in grossum emerit ad minutum, solvat
ut dictum est; de lana vero, que tondatur,
vel collatur per verones vel pellipparios, nihil
solvatur.

« De cultris »

Item quod de qualibet cultra, que venditur
in Altino per vicinum, solvatur denarius unus.

« De pannis ultramontanis et citramontanis »

Item quod de qualibet pecia panni ultra
montani, que venditur in Altino, solvantur
quatuor denarii; de pecia vero citramontani duo;

de' petiâ vero' mantellaroâ denarius unus. ..

« De ferro. »

Item quod de quolibet centenario ferri de Mascella, quod vendetur in Utino per vicinum, solvantur ves veronenses, de quolibet centenario ferri de Mora unus solidus et. solus et minus pro rata.
Et predicta omnia solvantur extra datia que solvuntur ad presens. ——

Trouble.

Liber III.

Statuta Datiorum

Terre Utini Saeculi XIV inedita.

(1) Prefatio ad Statuta seu Ordinamenta I Datii vini; II Datii panis; III Datii carnium. IV. Datii olei, quinto Datii Salis; VI. Datio draparie; Septimo Datii quarterarum Index VIII. mensurarum pannorum; IX et ultimo Honera pictarie anni 1363.

1. Ordinamenta compilata super datio draparie pag. 1. — 12 t°
anni 1363;
2. Reformationes 1379. 13 Junii; 12 t° — 15
3. Ordinamentum novum super datio draparie 1395. 29 Octobris. 15
4 Ordinamentum super datio draparie. 1395. 29 Octobris. —

Ordinamenta edita super datio vini 1363. —

Reformatio dicti datii. 1365. 1k martii

Reformatio impositionis vini in Terra Utini. 1371. 30 Septembris.

Alia Reformatio impositionis vini: 1376. 29 Septembris

Alia Reformatio — 1376. 30 Septembris

Alia — — 1377. 25 Septembris

Alia —— 1378. 20 Augusti:

Alia —— 1379. 28 Octobris